ԻԲ՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5842 5/18 ԱՊՐԻԼ 1905 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 13 ՍԵՓԷՐ 1323 ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5842

[illegible]

Ամէն նամակ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Պոլիս, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի համար:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել [illegible] խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԼԵԶՈՒԻ ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ

Թէ՛ խօսակցութեան եւ թէ գրուածքի մէջ լեզուի մաքրութեան հոգ տանելու պէտքը կը յիշէ Փունճ իր վերջին թիւով:

Անտեսուած, անկարեւոր համարուած այս կէտին վրայ առաջին անգամը չէ որ կը գրուի, բայց քիչեր ուզած են լուրջ ուշադրութիւն մը դարձնել եւ ուղղուիլ եղած դիտողութիւններէն: Խնդիրը երկուք է, ինչպէս կը տեսնուի. նախ խօսակցութիւն, յետոյ գրուածք: Ճիշդ է թէ մեր ընկերային ու ընտանեկան շրջանակներուն մէջ այսօր չեն խօսիր այն հայերէնը որ կը գործածուէր տակէ երեսուն-քառասուն տարի առաջ, բայց նորէն ռամկական բացառութիւններ, օտար լեզուներու խառնութիւններ մեծ բաժին մը ունին մեր խօսակցութեան մէջ, եւ տարիկա ա՛յնքան արմատացած սովորութիւն մըն է ու ա՛յնքան խառնուած է մեր բարքերուն, որ այնպէս կը կարծենք թէ հարազատ հայերէն մը գործածելով տուներու կամ գործի շրջանակներուն մէջ, ծաղրելի պիտի երեւանք իրարու աչքի: Թողունք երիտասարդներն ու տարեցները, այլ թէ կին, աղջիկներն անգամ զերծ չեն այս ունակութենէն: Ուշադրութիւն դարձուցէք մեր պզտիկ դպրոցականներուն վրայ, երբ մանկապարտէզէն կամ նախակրթարանէն կը վերադառնան ու փողոցը կը հանդիպիք անոնց խումբերուն: Թողլով բարեկրթութիւնը որ կը պակսի անոնցմէ մեծագոյն մասին վրայ, նոյն իսկ անոնց պարզ խօսակցութիւնը ենթադրել չի տար բնաւ թէ կը վերադառնան դպրոցէ մը ուր «Մայրենի Լեզու» կարդացած են, իրենց մատաղ միտքը կրթելու ջանքեր եղած են. փողոցի տղոց երեւոյթը ունին ընդհանրապէս: Բայց, տարիկա կրթական տեսակէտն է. ընտանեկան յարկին տակ ո՛չ նուազ արգահատելի է անոնց խօսուածքը, խորթ ու օտարոտի, որ տարիքին հետ կը հիննայ ու կ'ամրապնդուի: Երիտասարդներ ունինք որոնք կը կարծեն թէ հայերէն մաքուր խօսակցութիւն մը, զոր շատ լաւ կրնան ունենալ, մեղանչում մը պիտի ըլլար շուկայի մարդու կամ գործնական մարդու սկզբունքներուն դէմ: Եթէ ծնողները ու դաստիարակները անոնց պզտիկ հասակէն աշխատէին արմատախիլ ընել այս [illegible] գաղափարը եւ կարգ մը սկզբունքներ տային՝ պահանջէին անոնցմէ նախ մաքուր խօսիլ, այս տարրական թերութիւնը այնքան չէր ընդհանրանար:

Գրուածքի մէջ ալ նոյն բանը կը նշմարուի՝ տարբեր տեսակէտներով ու պայմաններով ընականաբար: Դպրոցէ ելլող պատանիներ ու աղջիկներ կան, որոնք թէեւ քանի մը լեզուներու ու շատ մը ուսմունքներու մէջ քաջատեղեակ եղած են, բայց առանց սխալի հայերէն նամակ մը չեն կրնար շարադրել. եւ տարիկա ուրիշ բանէ առաջ չի գար՝ բայց եթէ կարեւորութիւն չտալէ: Մտնելով խօսքերնիս լրագրութեան վրայ, հոն ալ՝ թէեւ ցա՛ւ ցաւ կերպով՝ կը հանդիպինք միեւնոյն երեւոյթին: Յօդուածագիրներ, գաւառային թղթակիցներ կան որոնց գրածը թէեւ նիւթ մը, իմաստ մը կամ լուրեր կը պարունակէ, բայց ա՛յնքան դէշ շարադրուած՝ որ թերթին խմբագրութիւնը հարկադրուած կը զգայ ինքզինքը ծայրէ ծայր սրբագրել ձեռագիրները, երբեմն մինչեւ իսկ նորէն խմբագրել: Ամէն գրող գրագէտ կամ հրապարակագիր չի կրնար ըլլալ անշուշտ, բայց լրագրական որ եւ է աշխատակցութիւն ընողի մը առաջին ջանքը ըլլալու չէ՛ լեզուի մաքրութեան, պարբերութիւններու անխախտութեան հոգ տանիլ, խնամել ամէնէն անկարեւոր լուրը կամ հաղորդածն իսկ: Եւ սակայն, ամէն օր աչքերնուս առջեւ կը տեսնենք լուրի պարբերութիւններով լեցուն յօդուածներ, դէշ շարադրուած լուրեր, որոնց ընթերցողին ճաշակը կը խաթարեն:

Հարսնիք մը, յուղարկաւորութիւն մը, եկեղեցական կամ դպրոցական հանդէս մը նկարագրելու մէջ իսկ մասնաւոր խնամքի մը պէտք կայ, լրագրական լեզուն կոկուած, ազնուացած տեսնելու համար, մինչդեռ նիւթին անկարեւորութեան համաձայն շարադրութեան ալ կարեւորութիւն չընծայելով, շա՛տ դէշ օրինակ մը կուտանք նորահաս սկսողներուն որ լրագիր կարդալով պիտի ընեն իր առաջին փորձերը բան մը գրելու:

Մեր երգիծ պաշտօնակիցը՝ Փունճ՝ անկարեւոր հարց մը չէ որ մէջտեղ կը դնէ, թէ՛ խօսակցութեան եւ թէ՛ գրուածքի մէջ լեզուական մաքրութիւն պահանջելով, որուն ամէնէն աւելի կրնան նպաստել հրապարակագիրները:

Տ. Ա.

ՄԷՐՍԻՆԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Մուշեղ Ծ. վարդապետ մարտ 25ին ուղեւորած երեկոյեան կառախումբով Մէրսին հասաւ: Առաջին անգամ համակիրներու խումբ մը դիմաւորելու գացած էր կայարան, ուրկէ կառքերով առաջնորդեցին Մկրտիչ էֆ. Ձիլվէճեանի բնակարանը: Շաբաթ օր Ն. Գերապատուութիւնը այցելեց երկսեռ վարժարանները եւ մանկապարտէզը ու խրատականներ տալով, պէտք եղած լրացուցիչ տեղեկութիւնները առաւ պաշտօնեաներէն:

Կիրակի օրուան համար ամբողջ ժողովուրդը լուր առած անհամբերութեամբ կը սպասէր Մուշեղ վարդապետի անդրանիկ քարոզին: Ն. Գերապատուութիւնը իր բեմը ու զօր ձայնով իրեն բնաբան առնելով «Եկայք առ իս ամենայն վաստակեալք եւ բեռնաւորք եւ ես հանգուցից զձեզ» խօսքը, թուրքերէն մաքուր լեզուով ընդարձակեց այն բնաբանը եւ դիւթեց իր ունկնդիրները, որոնք երբեք չէին սպասեր այդքան համեղ թուրքերէն լեզուով քարոզ մը Մուշեղ վարդապետէն: Ն. Գերապատուութիւնը խոստացաւ երեկոյին ալ խօսիլ հայերէն լեզուով. ժողովուրդը ուրախ պատուրութեան տակ մեկնեցաւ: Ժամերգութեանց աւարտումէն յետոյ, տղայոց ծանօթ անձնաւորութեանց այցելութիւն տուաւ:

Երբ երեկոյեան ժամերգութիւնը սկսաւ, ժողովուրդը արդէն խռնուած էր եկեղեցին. Մուշեղ վարդապետ իրեն բնաբան ընտրեց «Որ առցէ զխաչ իւր եւ եկեսցէ զկնի իմ» խօսքը եւ 1 1/4 ժամու չափ, իրեն յատուկ բանաստեղծական դիւթիչ լեզուով եւ քաղցրահնչուն ձայնով խօսեցաւ՝ բացատրելով այն բնաբանը: Մուշեղ վարդապետի այս անդրանիկ քարոզը, որուն մէջ դրած հմայիչ դարձուածքներ եւ աստուածաբանական բարձր ներշնչումներ, ժողովրդեան մէջ վայելած համբաւը աւելի ամրապնդեց: Ժողովուրդը անդասպ փափաք մը ունի լսելու միշտ Մուշեղ վարդապետը. սակայն Ն. Գերապատուութիւնը երեքշաբթի, երեկոյեան մեկնեցաւ Տարսոն: Հոն ալ իր առաջին այցելութիւնը պէտք տայ, որմէ ետք վիճակային գործերու համար պիտի այցելէ այն երկու թեմերը:

Մուշեղ վարդապետ շրջապատուած ժողովրդեան ժողովականներէն, Ատանայի մէջ ձեռնարկած է չորս կարգադրութիւններու. այժմ իր մտածման առարկաներն են. Ա. վարժարանաց լաւ կառավարութեան վրայ դրուիլը: Բ. Ազգ. հիւանդանոցի մը շինուիլը: Գ. Ազգ. հիւանդանոցի պիւտճէին հաւասարակշռութիւնը: Դ. Քահանայական կարգադրութիւններ: Ե. Վիճակային ուղղութիւն: Զ. Հասոյթի աղբիւրներ: Գործեր, որոնք իրմով գրեթէ նոր պիտի սկսուին: Կոր եւ զօրութիւն կը մաղթենք իրեն եւ կը յուսանք թէ պիտի կրնայ իր վարչութեամբը օժանդակ Ատանայի կարգ մը օրինաւոր տնօրինութիւններով:

Բ.

Մէրսին

ՄԵԾ-ՊԱՀՔԻ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

Ե.

ՈՂՈՐՄԱԾՆԵՐԸ

Որչափ ատեն որ թշուառութիւնը աղքատութեան ու տառապանքի տարերքներով մթագնէ մարդկութեան ճակատագիրը, այնչափ ատեն մարդկութիւնը պէտք պիտի ունենայ ողորմածներու մխիթարութեան գործքերուն, այնչափ ատեն պիտի կարօտի գութի [illegible] սպեղանիին որ միայն կրնայ սպիացնել վէրքերը:

Հրեաները կը կարծէին որ Մեսիան, ինքը՝ առանց ողորմելու՝ անգթօրէն պիտի ջնջէր իր թշնամիներն ու իր եւ անոնին պիտի տար ամէն ամէն անոնց՝ որոնք կրնան իրենց թշնամիները առանձին ընել ամէն կերպով: Բայց ընդհակառակը, Ան իր երանին կարգեց ողորմածներուն, անոնց որ գթան, կ'ողորմին կ'ըսփոփեն ու կը խրախուսեն. անոնց որ բարի Սամարացիին օրինակին հետեւելով, վէրքեր կը պատեն, կարօտութիւններ կը գոհացնեն: Արդէն Քրիստոնէութիւնը ի՞նչ է, եթէ ոչ գթութեան մեծ քարոզ մը: Ինքը չէ՞ր որ կեանքին բոլոր օրերուն մէջ ամէն տեսակ ողորմածութիւն կը բաշխէր: Պաղեստինի հիւանդները, անդամալոյծները, ցաւագարները, դիւահարները, կոյրերը, խուլերը, համրերը, աղքատները բժշկեց ու հացով լիացուց: Ինքը չէ՞ր որ խաչակից աւազակին վերջին աղօթքը լսեց ու գթութեան մեծագոյն զոհողութիւնը ըրաւ անոր, մինչդեռ ինք իր առաքեալներուն սպասաւորութեան տակ, մահուան ցաւոտ քրտինքովը թրջուած էր: Ինքը չէ՞ր որ իրեններուն վհատութիւնը, յոյսն ու սուգը՝ խնդութեան փոխարկելու համար՝ իր ներկայութիւնովը խրախուսեց զանոնք: Ի՞նչ են ասոնք, եթէ ոչ գթութեան գործեր, ու ի՞նչ է իր Աւետարանը՝ իր բոլոր լիութեամբ՝ եթէ ոչ գութի մեծ գիրքը: Այո՛, Յիսուս անպատմելիօրէն գթած էր ու ողորմած:

Եթէ աստուածային անհուն ստորոգելիներուն մէջ կայ սէր մը որ մեր սիրտերուն ամէնէն շատ կը խօսի, ան ալ Աստուծոյ սէրն է. իսկ գութն ու ողորմածութիւնը անոր սիրոյն գործնականացումն է: Աստուծոյ երկայնմտութիւնը, անոր բաշխաձեռն Աստուած մը ըլլալը, մա՛նաւանդ միայն մեղաւորին սիրտը նոր ակնկալութիւններով ու նոր կեանքով կրնան լեցնել: Քրիստոնեան չուզեր Հրէային անմատչելի, ամպրոպներու մէջ բնակող Եհովային երկրպագուն ըլլալ այնչափ՝ որչափ իր գութի Աստուծոյն, որուն մօտենալ կ'աւելցնէ «Հայր մեր»ի հոգեխօսիկ համարձակութիւնով:

Աստուածային անհուն եւ անսպառ գութն ու ողորմածութիւնը յայտնող մեծագոյն դէպքը կայ աւետարանի մէջ, որուն նմանը չտեսնուեցաւ եւ չպիտի տեսնուի: Աստուած երկինքէն ղրկեց իր Միածին Որդին, որուն վերջերջով մարդիկ փրկուեցան: Ահա այս մեծ իրողութիւնը, այս մարդկութեան ու խնամութեան խորին խորհուրդը, հրաշալի ու անպատմելի փաստն է աստուածային անսպառ գութին եւ անբաւ ողորմածութեան: Աստուծոյ ողորմածութիւնները մեր կեանքին բոլոր օրերուն մէջ մեզմէ անբաժան են. անոնք մեր հոգիին շունչն են, առանց անոնց չապրիր հոգին: Մեր կեանքին ամէն մէկ օրը, ժամը, վայրկեանը անոնցմով կը կառավարուի: Բարիքները, որոնք մարդոց ձեռքերուն մէջ են, զորս կը վայելեն առատօրէն, Աստուծոյ ողորմածութեան ապացոյցներն են, որոնց վրայ կասկածիլ, անոր գոյութեան դէմ կասկածիլ ըսել է: Մարդիկ ի՞նչ ունին որուն մէջ Աստուած իր անհուն բարիքները յայտնած չըլլայ, ի՞նչ ունին որուն մէջ Ան իր անպատմելի Սէրը ծորած չըլլայ: Նոյնիսկ նիւթական բնութեան առօրեայ շնորհքներուն մէջ, երկինքի լոյսին ու օդին մէջ, երկրիս բոյսին ու ջուրին մէջ, չէ՞ որ Աստուած կեանք ու երջանկութիւն պահած է մարդոց համար, ու տարիկա ոչ թէ ուրիշ բանի մը՝ հապա իր ողորմութիւնը մարդոց վրայէն անպակաս ընելու համար: Որովհետեւ մարդկութիւնը իր բովանդակ արժանիքով արեւ նշոյլ մը, ցօղի կաթիլ մը չպիտի արժէր, եթէ Աստուած իր Սիրովը ու Գութով, իր ողորմութիւններով չկատարելագործէր, չամբողջացնէր մարդկային անբաւականութիւնները ու պակասութիւնները: Ուրեմն այն որ աղքատին կ'ողորմի, անոնկը կը խորհի, ինկածը կը վերականգնէ ու մանաւանդ բարիք կ'ընէ անոնց որ վնասեցին իրեն եւ անիրաւեցին, անիկա ա՛յնպիսին Աստուծոյ նման եղած կ'ըլլայ, որովհետեւ Աստուած ալ այդպէս կ'ընէ: Եւ ո՛րչափ մեծ առանձնաշնորհում մըն է որ մարդս կրնայ աստուածային մեծագոյն ստորոգելիներէն մէկը իր վրայ ցուցնել. գթալ եւ ողորմիլ: Մարդիկ պէտք չէ որ մինակ զիրենք սիրողները՝ սիրեն, իրենց ողորմողներուն՝ ողորմին, այլ եթէ կ'ուզեն Աստուծոյ նմանիլ, բարեկամներն ու թշնամիներն ալ սիրելու են, ինչպէս Աստուած իր արեւը կը ծագեցնէ թէ՛ չարերուն եւ թէ բարիներուն վրայ: Ահա ա՛յս է ճշմարիտ ողորմածութիւնը, ճշմարիտ գութը զոր Յիսուս կը պատուիրէ մեզ՝ իբր «Ապրի՛ս, բարի ու հաւատարիմ ծառայ»ն կոչուելու համար: Որովհետեւ Ան կ'ըսէ. «Անօթի էի եւ կերակրեցիք զիս, ծարաւ էի ու ջուր տուիք ինծի, օտար էի եւ հիւրասիրեցիք զիս», այսինքն թշուառներն ու ողորմելիները իր մէջ:

Այս ողորմածները իրենք ալ ողորմութիւն պիտի գտնեն, այն է իրենց «Երանելի»ին լաւագոյնը: Այո՛, ողորմութիւն պիտի գտնեն նախ Աստուծմէ, որովհետեւ Ան է առատաբուխ աղբիւրը ողորմածութեան, Անոր ուխտերը յաւիտենական են ու խոստումները՝ յաւիտենական, ակնունդներ կը վայելեն Անոր օրհնութիւնները: Դաւիթ ողորմութիւն խնդրեց Աստուծմէ Անոր «ողորմութեան համեմատ» ու «առատ գթութեան համեմատ» ու առաւ, եւ այսպէս՝ բոլոր սուրբերը որոնք ապաւինեցան աստուածային ողորմածութեան:

Գութի ու ողորմածութեան խօսքերն ամէն լեզուի մէջ հասկնալի են, ամէն սիրտ կը թափէ անոնց հանդէպ. անոր համար բարիք ընել, բարիք ցանել քաղցր է: Բարիքի ու ողորմածութեան ծառը մշտադալար է սուրբ սիրտերու մէջ ու «իր պտուղը ժամանակին կուտայ»:

Ուրեմն՝ երկնաւոր անտեսութեան մէջ մեծագոյն իմաստութիւնը չէ՞ ողորմած ըլլալ, ողորմութիւն գտնելու համար Աստուծմէն:

ԴՐ. Հ. ԴԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ՄԷՋ ԳՈՒՇԱԿ ՄԸ

Բովանդակ մարդկութիւնը սկսաւ նշմարել թէ մարդկային ներկայ ընկերութիւնը կատարեալ առողջութիւն մը չի վայելեր: Ամէն մարդ կ'ընդունի այս իրողութիւնը՝ թէ հիւանդը բուժելու համար միջոցներ փնտռել կարեւոր է, բայց դեղերուն գործածումը դեռ ընդունուած չէ ամէնէն: Ոմանք վիճակի [illegible] ճամբուն հետեւիլ կը հրամայեն. ուրիշներ կը պնդեն թէ հիւանդը [illegible] պատուաստումի մը պէտք ունի: Եթէ սոյդ է որ կը ցաւինք, խորապէս համոզուելով թէ արմատական դարմանը գտնուած չէ, կրնանք սակայն գէթ բերկրիլ տեսնելով ամէնէն բուռն հետապնդումը զայն գտնելու համար: Երբեմնի արուեստագէտը տեսակ մը աստուածութիւն կը նկատէր ինքզինքը. ապրելու համար ստիպուած կը կարծէր պարփակուելու տեսակ մը փղոսկրէ աշտարակի մէջ, ո՛ւր այդ խորհողները, առանձին, քանի մը մաքուր ընկերակցութեամբ միայն, կրնային երազել, միշտ երազել: Արդի արուեստագէտը տարբեր կերպով կը խորհի: Ան համոզուած է թէ ապրելը ճշմարտապէս զգալու համար՝ պէտք է գիտնալ հիւանդներու ու աղքատներու տուներէն ներս թափանցել: Անցեալ դարուն, Հոլանտայի մէջ, ճշմարտապէս անտրամաբանական գրականութիւն մը ունէինք, բանաստեղծութիւնները զորս կ'արտադրէր, տարբեր աղջիկներու անհուն քերթուածներ էին եւ այն վէպերը, զորս կը ծնէր, բաց ի մէկ քանիներէ, կարծես թէ խանձարուրներէ գրուած էին: Գրագէտ Վոնտէլի (տասնեօթներորդ դարու մեր բանաստեղծներուն իշխանը) շրջանին այնքան փայլուն գրականութիւնը անհետացած էր արդէն: Բայց անհետացած չէր երբեք, որովհետեւ երբ իր թափը կ'առնէր ու կը ներկայանար ծեր կին, գեղեցիկ կնոջ մը պէս կ'երեւէր մեզի: Այդ յարութիւնը մեծապէս մեր Միւլթաթիւլիի գործին կը պարտի: Այդ գիրքը սորվեցուց մեզի թէ մեր լեզուն ունէր տակաւին ոյժ մը եւ թարմութիւն մը զոր մենք չէինք ճանչնար: Յայտնութիւն մը եղաւ տարիկա մեզի համար: Յետոյ Փրանսական արդի գրականութիւնը, որուն վրայ մեր երիտասարդ գրագէտները կը հիմնէին, մեզի ցուցուց թէ լեզու մը կրնար բարեկարգուիլ: 1850էն գրական նոր դպրոց մը կը ծնէր: Այդ դպրոցին երիտասարդ հիմնադիրները, մեր գրականութեան բուրաստանին մէջ կրցան փթթեցնել նորանոր ծաղիկներ: Գրական այդ շարժումը, որ այնքան թարմ ու գեղեցիկ էր, կը պատճառէր ընդհանուր: Իրաւ է թէ արդի մեր գրականութիւնը շատ մը պաշտօնատէր ունի այսօր, բայց առանց նախորդ սերունդներուն ուժգնօրէն երգած երգերուն աւելի մէկ արձագանգը կը կրկնեն: Այդ առաջին սերունդներէն մէկ քանիները անհատապէս կը գտնուէին: Առաջինն էր Տօքթ. Հէրման Կօրթէր, որ իր Մայիսը բանաստեղծութեամբը ճշմարտապէս նշանաւոր պիտի ըլլար, եթէ միջ-ազգային լեզու ունեցող ազգի մը վերաբերէր: Կ'ըմբռնէր թէ մեր իրիններ չափ կենդանի ժամանակի մը մէջ, ներելի չէր արուեստագէտի մը՝ մեզմ միջոցի մէջ պարփակուիլ: Կը զգար թէ ամէն ինչ բաց էր միջակորդեր բանաստեղծի մը պէս: Ընկեր-ազնուապետական կ'ըլլար ան. Տիկին Հէնրիէթ Ռօլանտ-Հօլց, կին մեծ հանճար մը, իր օրինակին կը հետեւէր: Հիմա ալ ես տակաւին բանաստեղծ մը չէ նէ, այլ ժողովրդի բանաստեղծ մը, որուն մէջ կ'ապրի: Երրորդը՝ որ նոր է, Տօքթօր Ֆրէտէրիք Վան Էյտընն է, վիպասան եւ բանաստեղծ: Տօքթ. Վան Այտըն, որ ծանօթ է Ֆրանսացիներու այս անունով, կը լքէր իր [illegible] միջավայրը, ուր մեծ տառապած էր իր ընտանիքին հետ, հիմնելու համար գաղթականութիւն մը Պիւսսիւմի հարաւային Հոլանտայի ամէնէն սիրուն մասերէն մէկը եղող Կօտայի մէջ, ո՛ւր կ'ամփոփէր իր շուրջը ընտանիքներ: Իւրաքանչիւր գաղթական իր ուժին ներածին չափ, հանրային աշխատութեան իր բաժինը կը շնորհէ, եւ կ'ապրի հոն: Տօքթօրն իսկ կը հերկէ, ալը կը կրէ, գաղթականութեան մասնակցողներու ամէնուն պէս: Պարապոյ ժամերուն բանաստեղծութիւններ կը շարադրէ, որոնց լեզուն, այնքան յստակ եւ այնքան վսեմ է որ, Աստուածաշունչի ամէնէն գեղեցիկ էջերը կը յիշեցնէ մեզի: Կը կարծուի թէ, Տօքթօր Վան Այտըն [illegible] մարդկութեան բարեկարգումը անկարելի է եւ թէ իր գաղթականութիւնը պիտի չյաջողի: Տօքթորը ինքզինքը դաւաճանած կարծելով, երբեք չի վհատիր քննադատութիւններէ: Քանի մը տետրակներու մէջ, ո՛ւր Թոլստոյի ազդեցութիւնը կ'երեւի, կը յայտարարէ թէ ժամանակակից մեր ընկերութիւնը, մարդոց մեծամասնութիւնը պարկեշտութեան բնորոշ չէ: Այդ գրուածքները քիչ մը մթին էին, այնպէս որ երկար ատեն բան մը չէր հասկցուեր, ինչ որ մեծ գրագէտը կ'ուզէր ըսել: Ուսուցիչներու ընկերակցութեան մը կողմէ Տօքթ. Վան Այտընը հրաւիրուեցաւ որ գայ բացատրէ իր գաղափարները կարգ մը հաւաքոյթներու մէջ: Այդ հաւաքումներուն առաջինը՝ Ամստէրտամի մեծ սրահի մը մէջ տեղի ունեցաւ, ո՛ւր թիւով շատ էր հասարակութիւնը: Տօքթօր Վան Այտըն կը յայտնէր թէ համեստութեամբ ընդունած էր այդ հրաւէրը, որովհետեւ կրնար հիմա պատասխանել այն բազմաթիւ հարցումներուն, որոնք իրեն առաջարկուած էին. ինչո՞ւ համար այդպէս կ'ապրէր, ինչո՞ւ համար այդպէս կը խորհէր, ինչո՞ւ այդպէս կը խօսէր: Հետեւեալ տասներկու նիւթերուն մէջ ամփոփած էր իր բոլոր ըմբռնումները:

1. Կեանքը ամէն պարագայի մէջ, առանձնաշնորհում մը, օրհնութիւն մըն է նկատել:

2. Կեանքը իր ճշմարիտ արժէքը կ'առնէ միայն Աստուծոյ հանդէպ համակուած սիրով մը, յաւիտենական կեանքի հաւատալիքով մը եւ ամէն էակի բնութեան անկաշկանդ ծաւալումով:

3. Ամէն մարդու բնութիւն համակ կրնայ զարգանալ միայն ընկերութեան մէջ, ո՛ւր ամէն անհատ միեւնոյն իրաւունքները ունին, ու կեանքի միեւնոյն պարտականութիւններու կ'ենթարկուին:

4. Մեր պարտականութիւնն է ճանչցնել ամէնուն, մեր սիրոյն եւ վարքին թէ կեանքը ուրախութիւն մը, եւ օրհնութիւն մըն է:

5. Առանց իմաստութեան սէրը աւելի վտանգաւոր է որքան առանց սիրոյ իմաստութիւնը: Ներողամտութիւնը ճշմարիտ սիրոյ յատկանիշ չէ, այլ քաջալերումը չարին, իր բոլոր տարազներուն մէջ:

6. Անձնական հարստութիւնը վնասակար է հոգիին, բայց յաջողութիւնը [illegible] եւ կարեւոր է իր բարգաւաճման համար:

7. Մեր ժամանակակից հասարակութեան կեանքի ապրելակերպը, ամէն էակի բնութեան հակառակ է:

8. Ամէն անհատի պարտականութիւնն

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 47

ԺԻՒԼ ՎԵՌՆ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ՄԱՍ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԴ.

ՔԱՆԻ ՄԸ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Միւս բոյսերն էին թզուկ ցորաններ, երկու ոտք բարձրութեամբ թուփեր, որոնք կ'աճին շատ ցուրտ կլիմաներու մէջ, եւ մայրիներ, որոնք անսպառելի վառելանիւթ կը հայթայթեն:

Գալով վայրի բոյսերուն, որոնք ինքնաբերաբար կ'աճէին այդ ժլատ հողին վրայ եւ կրնային իբր անդեղէն գործածուիլ, շատ հազուագիւտ էին: Տիկին Ճոլիֆ, որ «դրական» բուսաբանութեամբ շատ կը զբաղէր, իր խոհանոցին արժանի երկու տեսակ միայն հանդիպած էր:

Ասոնցմէ մին, [illegible], դժուարաւ կը ճանչցուէր, քանի որ իր տերեւները կը թափէին ճիշդ այն պահուն երբ ծաղկելու շրջանին մէջ կը գտնուէր: Վայրի պրասն էր ատիկա: Սոխի պէս հանգոյց մը կը հայթայթէր այդ պրասը, հաւկիթի չափ խոշոր: Իբր բանջարեղէն կը գործածուէր այդ սոխը:

Միւս տունկը ծանօթ էր ամբողջ հիւսիսային Ամերիկայի մէջ «Լապրատորի թէյ» անունով. լճին եզերքներուն վրայ առատօրէն կ'աճէր, ուռիներու եւ մրջնախոզերու միջեւ. բնիկ նապաստակներուն սիրական ուտելիքն էր: Եռացած եւ քանի մը կաթիլ պրանտի կամ ճին պարունակող ջուրի մը մէջ ձգուելէն յետոյ՝ հիանալի ըմպելի մը յառաջ կուգայ: Այդ տունկէն մթերուած պահեստին շնորհիւ կարելի եղաւ Ֆոր-Րըլայէնսէն բերուած չինական թէյը խնայել:

Բայց անդրաու բոյսերուն չգոյութեան պարագային, Ճէսբըր Հոպսըն հասնիլ տուած էր հերը, ժամանակին սերմանելու համար: [illegible] թթուղինջակի եւ թաթախոտի հունտ առած էր միայն, որոնց հակալեղնդախտային յատկութիւնները շատ գնահատուած են ամէն կլիմաներու տակ: Կը յուսացուէր որ ամէն բոյս կրնալ պէտ այդքան կծու հովերու դէմ պատսպարուած գետնի մը վրայ ցանուելով պարզապէս, այդ հունտերը պիտի պտղաբերէին յառաջիկայ եղանակին:

Մնաց որ, նոր ամրոցին դեղարանը հակալեղնդախտային դեղերէ զուրկ չէր բնաւ: Ընկերութիւնը քանի մը տակառ լիմոնի եւ անուշ լիմոնի տուած էր, թանկագին բան մը՝ առանց որուն չէր կրնար ըլլալ ո եւ է արշաւախումբ: Բայց պէտք էր խնայողութեամբ գործածել այդ մթերքն ալ, ինչպէս ուրիշ շատ մը մթերքներ, որովհետեւ [illegible] կրնար հաղորդակցութիւնները խզել Ֆօր-Ռըլայէնսի եւ հարաւի գործակալութեանց միջեւ:

ԳԼՈՒԽ ԺԵ.

ՊԱԹԸՐՍԹ ՀՐՈՒԱՆԴԱՆԷՆ ՏԱՍՆԸՀԻՆԳ ՄՂՈՆ ՀԵՌՈՒՆ

Սեպտեմբերի առաջին օրերը հասած էին: Երեք շաբթէն, նոյն իսկ ընդունելով ամէնէն նպաստաւոր հաւանականութիւնները, գէշ եղանակը անպատճառ պիտի ընդհատէր աշխատութիւնները: Հետեւաբար աճապարելու էր: Բարեբախտաբար՝ նոր շինութիւնները արագօրէն կը կատարուէին: Մաք Նէբ եւ իր մարդիկը գործունէութեան հրաշալիքներ ի գլուխ կը հանէին: [illegible] վերջին հարուած մը կը կարօտէր, եւ ցցապատնէշը կը կանգնէր ամրոցին շրջագծին վրայ: Յետոյ զբաղեցան [illegible], որ ներքին բակին վրայ պիտի նայէր: Այդ շրջափակը, որ ամբողջ եւ առանցքներով տասը ոտք բարձրութեամբ խոշոր գերաններէ շինուած, կիսալուսին մը կամ [illegible] մը կը ձեւացնէր ներքին մասին վրայ: Բայց ամբողջացնելու համար ամրացումի դրութիւնը, պէտք էր նաեւ ամրացնել Պաթըրսթ հրուանդանին գագաթին այն մասը, որ ծովեզրին վրայ կը տիրապետէր:

Ինչպէս կը տեսնուի, Ճէսբըր Հոպսըն տեղակալը կ'ընդունէր շարունակուած շրջափակի եւ անջատ ամրոցներու դրութիւնը. տարիկա մեծ յառաջդիմութիւն մըն էր Վօպաններու եւ Մօնթալամպէրներու արուեստին մէջ: Բայց մինչեւ որ հրուանդանին ամրացումը կատարուէր, ցցապատնէշը կը բաւէր նոր շինութիւնները զերծ պահելու եթէ ոչ մարդկային յարձակումի մը, գէթ «Գազանի նետուածի» մը դէմ:

Սեպտեմբեր 4ին, Ճէսբըր Հոպսըն ուզեց ծովեզերքին վրայ բնակող երկկենցաղներու որսորդութեան յատկացնել այդ օրը: Արդարեւ, իր նպատակն էր վառելանիւթ եւ ուտելիք ձեռք բերել, գէշ եղանակը տակաւին չհասած:

Փոկերու գտնուած տեղը [illegible] մղոնի չափ հեռու էր: Ճէսբըր Հոպսըն առաջարկեց տիկին Բօլինա Պէրնէթի, ընկերակցիլ այդ արշաւանքին: Ուղեւորուհին ընդունեց այդ առաջարկը: Ոչ թէ որսորդութեան կատարածը հետաքրքրական բան մը ըլլալուն համար, այլ երկիրը տեսնելու, Պաթըրսթի հրուանդանին շրջակաները զննելու ու մանաւանդ աչքէ անցընելու նպատակաւ ծովեզերքին այն մասը որ եզերուած էր մեծամեծ ափերով: Այդ ամէնը հետաքրքրութիւն ազդելու բնոյթ ունէին:

Հոպսըն տեղակալը իբր ընկեր նշանակեց Լոնկ յիսնապետը եւ Պէլչէր, Հօբ եւ Քէլլէթ զինուորները:

Առաւօտեան ժամը ութին ճամբայ ելան: Երկու սայլակներ, իւրաքանչիւրը վեց շուներու կողմէ քաշուած, խումբին կը հետեւէին, երկկենցաղներուն մարմինները ամրոց բերելու համար:

Այդ սայլակները պարապ ըլլալով. տեղակալը, տիկին Բօլինա Պէրնէթ եւ իրենց ընկերները հոն տեղ գրաւեցին: Օդը գեղեցիկ էր, բայց հորիզոնին մշուշները կը մաղէին արեգական ճառագայթները, որոնց սկաւառակը, տարուած այդ շրջանին մէջ, գիշերը մէկ քանի ժամ միայն կ'անհետանար:

Ծովեզերքին այդ մասը, Պաթըրսթ հրուանդանին արեւմտեան կողմը, բաւական հարթ մակերես մը կը ձեւացնէր, Բեւեռային ովկէանոսի մակերեսէն հազիւ քանի մը մէթր բարձր միայն: Արդ՝ գետնին այդ դիրքը տեղակալ Հոպսընի ուշադրութիւնը գրաւեց, եւ ահա ինչո՛ւ համար:

(Շարունակելի)

է օգնել որպէս զի յառաջդիմութիւնը զուգընթաց ընթանայ մարդկային կազմակերպութեան։

9. Սայց է որ ժամիկոլութեան եւ գործունէութեան վարժ աշխատաւորներ պիտի գլեն անցնին անտեսական պայքարին մէջ, տիրով եւ խոհեմութեամբ միասին աշխատելով։

10. Պէտք է որ աշխատաւորները յառաջանան իրենց աշխատութեամբ եւ ժամիկոլութեամբ։

11. Եթէ մէկ քանի աշխատաւորներ տէր կ'ըլլան արտադրութեան կատարեալ միջոցներու, քիչ մը հողի եւ քիչ մը դրամի, իրենց աշխատութեամբը՝ բարգաւաճման անսպառելի աղբիւր մը պիտի գտնեն հոն։

12. Այս կերպով սկսուած յառաջդիմութիւնը աւելի շուտ պիտի մեծնայ։

Անհատական հոլանտական մեծ գրագէտին հայ ատոյ հանդանակին 12 յօդուածները։ Տոքթոր Վան Այսըն իր տաւլին բանախօսութեան մէջ յայտնեց թէ գիրք մը կը յօրինէր. de Blyde Werald (Երջանիկ աշխարհը), ուր պիտի բացատրէր իր տեսութիւնը եւ խոհեմութեան եղանակը։

Թարգմ. Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Յառաջացում դէպ ի հիւսիս. — Ռոժէսթվէնսքիի ռազմավարութիւնը. — Ճափոնական մարտանաւերուն շարժումը։

Բարիզ, 14 ապրիլ. — Անամայ կղզի Ներսէն տաղէս, ապրիլ 11ին կամ 12ին նաւային ճակատամարտ չկատարուեցաւ այն գերազանց պատճառին համար որ ռուսական նաւատորմը նոյն թուականին շատ հեռուն կը գտնուէր այդ արշիպեղագոսէն։ Անգլիական Սըբլէքի [illegible] յօժարեցաւ ապրիլ 11ի առաւօտ ռուսական նաւատորմին կը հանդիպէր 200 մղոն դէպ ի հիւսիս եւ Սայկոնէն 150 մղոն դէպ ի հարաւային արեւելք։ Նոյն օրը, կէս օրին, անգլիական շոգենաւ մը ռուսական նաւատորմը տեսաւ հիւսիսային լայնութեան 8. դ. եւ հարաւային երկայնութեան 108. դ. աստիճանին վրայ։ Այդ երկու տեղեկութիւնները բացարձակապէս համապատասխան են իրարու։ Ուրեմն կարելի է առայդ համարիլ թէ երեքշաբթի, կէս օրէն առաջ, ռուսական նաւատորմը, իր ամբողջութեամբը եւ բոլոր գրահաւորներովը, Մէքոնկի գետաբերանին մօտ' [illegible] բացարձակ [illegible] Ասիական [illegible] կ'երթար, [illegible] ժամը ութը հանգոյց։ Այս բոլորովին [illegible] Սէն-Ժագի հրուանդանին առջեւ կեցած ըլլալու ենթադրութիւնը։ Հետեւած ճամբաներուն եւ գնացքին վիճակին նայելով, ռուսական մարտանաւերը Սայկոնի հիւսիսային արեւելեան կողմը գտնուելու են երեք [illegible] իր մղոնի չափ հեռու։ Կարելի է եւ նոյն իսկ հաւանական թէ պաշտպանուելու համար կենան Անամի ծովեզերքին եւ Փիլիպպեանց միջեւ գտնուած բազմաթիւ կղզիներէն մէկին մօտ։ Ռոժէսթվէնսքի կ'երեւայ թէ հաստատ [illegible] Մալաքքայի նեղուցին մեծ ճամբան բռնեց, [illegible] ծովը [illegible] համար։ [illegible] կ'երթայ պատրաստ ըլլալով ճակատամարտ մղելու, երբ առիթը ներկայանայ։ Ճափոնցիներու [illegible] ծրագիրը չէ այդ. [illegible] կը նկատեն թէ ռուսական նաւատորմը Մալաքայի արշիպեղագոսին կղզիներէն մէկը գրաւած է, հակառակ չէզոքութեան, եւ գործողութեանց խարիսխ մը հաստատած. [illegible] կղզիներուն մէջ, [illegible] Ամերիկային [illegible] Եւրոպայի կողմէ իրեն մատակարարուած ամէն բան։ Ռոժէսթվէնսքի աւելի պարզ կերպով կ'ըմբռնէ կացութիւնը. [illegible] Առաջ նպատակն է [illegible] ծովակալ [illegible]։ Այդ նպատակը այն ատեն միայն կրնայ իրականանալ, երբ ճափոնական նաւատորմը ջախջախուի։ Զանի որ կռուիլ պէտք է, պիտի կռուին։

ՏՐԱԿՈՄԻՐՈՎԻ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐԸ

Կայսեր ունկնդրութիւնը — Տրակոմիրով պատերազմի շարունակութիւնը կ'ուզէ — Նոր ծրագիր մը։

Բարիզ 14 ապրիլ. — Էր ժուռնալ [illegible] հեռագիրը առնուած է Բեդրոպուրկի իր թղթակցէն. — «Վերջին [illegible] մէջ կ'ըսէր թէ Տրակոմիրով զօրավարը Պետրոպուրկ գտնուած միջոցին, [illegible] էր պատերազմը շարունակելու կամ դադրեցնելու խնդրոյն վրայ։ Այսօր կրնամ յայտարարել ձեզի թէ, կայսր, որ քանի մը [illegible] մէկին կողմէ հաղորդուած տեղեկութեան մը համաձայն, Տրակոմիրով զօրավարը պատրաստուած էր [illegible]։ Նիքոլա կայսրը պահանջած էր զօրավարէն որ անձնական տեղեկագիր մը ստորագրէ իրեն՝ նոյն խնդրոյն համար։ Դժբաղդաբար չկրցայ ձեռք անցնել այդ տեղեկագրին բուն [illegible], բայց խօսակցաց, [illegible] թէ Տրակոմիրով [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] նոյն իսկ եթէ հինգ տարի տեւէ. նախ կը յիշեցնէ ծանօթ օրինակները պատերազմներու որոնք եօթը տարի, երեսուն տարի եւ հարիւր տարի շարունակուած են. յետոյ կը յայտնէ թէ Բորթ-Արթուրի եւ Մանչուրիոյ սպառնալիքը եթէ նուազ կարեւոր է ռուսական քաղաքականութեան համար, սակայն ռուսական զէնքերուն համբաւին պահպանութիւնը Ծայրագոյն Արեւելքի եւ աշխարհի մէջ կը պահանջէ որ երկիրը իբրեւ ազգային պատերազմ մը նկատէ այդ պատերազմը։ Ուրեմն Ռուսիա ամէն զոհողութիւն պէտք է յանձն առնէ, այդ կռիւը վերջացնելու պատուաւոր հաշտութեամբ մը եւ ոչ ուրիշ կերպով։ Տրակոմիրով յետոյ կը յիշեցնէ Նաբոլէոն Ա.ի արտասանած այս խօսքերը իր պարտութենէն առաջ. — «Եթէ ես իմ թոռս եղած ըլլայի, պիտի վերականգնէի։» Աստով բսել ուզելով որ երկիր մը երբ փառաւոր անցեալ մը ունենայ, պէտք չէ յուսահատի։ Տրակոմիրով կը յայտարարէ նաեւ թէ ո՛րքան ատեն որ Ճափոնները ամբողջովին փճացուցած չըլլան Մանչուրիոյ բանակը, անոնց ձեռք բերած բոլոր առաւելութիւնները անհաստատ արժէք մը միայն պիտի ունենան։ Զօրավարը պատերազմիկներուն կացութիւնը կը բաղդատէ սակարանի գործակատարներու, որոնք ամառուան մէջ եղած փոքր շահերը նկատողութեան չեն առներ, այլ միայն հաշուեկշռի՛ արդիւնքին կ'արժեւորութիւն կու տան։ Տրակոմիրով այնպէս կը նկատէ թէ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ սկսուած պատերազմը քանի մը երկար պիտի տեւէ, աւելի ողէկ է մինչեւ հիմա ընդունուածէն աւելի խնայողական ծրագիր մը հետեւիլ։ Ուստի կ'առաջարկէ ներքին եւ եւրոպական նահանգներուն հետ արդիլ թէ ո՛րքան զինուոր կարելի է զէնքի տակ կոչել, առանց վնասելու երկրին տնտեսական կեանքին։ Պատերազմը պէտք է երկարաձգել կարելի եղած միջոցներով, մինչեւ որ Անդրսիպերիական վրայ փոխադրութիւնները կրկնապատկուին՝ այսինքն մինչեւ ներկայ տարուան վերջը, այն ատեն կարելի պիտի ըլլայ յարձակողական ձեռնարկել՝ յաջողութեան ամէն հնարաւորութիւններով։ Տրակոմիրով, նաւային զօրութեանց համար ալ, խորհուրդ կու տայ օգտուիլ սա պարագայէն թէ Ռուսիա Ճափոնէն աւելի նաւագործարաններ ունի, նոր նաւատորմ մը վերաշինելու բոլորովին ժամանակակից գաղափարներու եւ վերջին կատարելագործմանց համաձայն։ Այդ նաւատորմը կրնայ չորս տարիէն պատրաստ ըլլալ, եւ այն ատեն ռուսական նաւատորմը պիտի կրնայ վերջնական հարուածը տալ Ճափոնի։ Խօսակցս, Տրակոմիրով զօրավարին տեղեկագիրը այսպէս ամփոփելէ ետքը, կ'ըսէ թէ նոյն տեղեկագիրը հիմա կը քննուի ձեռնհաս նախարարներուն կողմէ։ Խօսակիցս քիչ մը մտացածին կը նկատէ այդ չորս տարին, բայց կ'ըսէ թէ առայդ է եւ քանի մը տեղ նշանակուած Տրակոմիրովի տեղեկագրին մէջ։ Մնաց որ բոլոր Ռուսիոյ սա կարծիքը ունին թէ Ճափոնի համար անտեսական կերպով անկարելի է դիմանալ այդ չորս տարիներու միջոցին, ենթադրելով որ ռէզբութիւնները որոնց շահերը պիտի վնասուին, պատեհ չէկարեն միջամտել ի նպաստ հաշտութեան։»

ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ

Ռուսական նաւատորմին նպատակակէտը. — Երկու ռուսական մարտանաւեր պիտի փախչին. — Ռուս նաւատորմին վիճակը։

Լոնտոն, 14 ապրիլ. — Բորլզէն Թայմզի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ տեղեկութիւն մը առնուած է որուն ճշդութիւնը բացարձակապէս չի կրնար երաշխաւորել, եւ որ սակայն կ'արժէ հաղորդել։ Թայմզի թղթակիցը կ'ըսէ թէ ռուսական նաւատորմը, դէպ ի Վլատիվոսթոք կատարելիք իր ուղեւորութեան վերջին հանգրուանին հասնելէ առաջ, մտադիր է ածուխ առնել Ֆորմոզայի հարաւային արեւելեան կողմը գտնուած կէտէ մը։ Ծիլգ ակը Մանիլայի մէջ իմաց պիտի տրուի նաւատորմին, որ ածուխ առնելէ ետքը ուղղակի դէպ ի Վլատիվոսթոք ճամբայ պիտի ելլէ։

— Շանկայէն կը հեռագրեն Մորնինկ Բոսթի. — Կը կարծուի թէ ռուսական Ասքոլտ եւ Կրոսովոյ մարտանաւերը, որոնք Շանկայի մէջ վար դրուած են, գաղտնի կը պատրաստուին փախչելու։ Ճափոն իմաց տուեր է Չինաց, սակայն Չինաց համար անկարելի է արգիլել այդ երկու մարտանաւերուն մեկնումը։

Բարիզ. — Բեդրոպուրկէն հետեւեալը կը հեռագրեն Թանի. — Ռուսիոյ ծովային նախարարութիւնը բուռն դժգոհութիւն մը կը յայտնէ նաւատորմին վերաբերեալ վերջին լուրերուն համար, որոնց նայելով Ռոժէսթվէնսքի չէ անջատած իր զօրութիւնները եւ թէ պէտք չունի Սայկոնի մէջ ապաստարան փնտռելու։ Կը շարունակէ յառաջանալ դէպ ի հիւսիս։ Պլաքոնդոֆը կ'ըսէ թէ մարտանաւերուն յառաջխաղացութիւնը մեկտեղուած են Մատակասքարի ջուրերուն մէջ. անոնց արդիւնքներ հաւաքած չէ։ Նէպոկաթով ծովակալին ծրագիրը գաղտնի կը մնայ, բայց պաշտօնական աղբիւրէ առնուելով կը հերքուի այն լուրը թէ նոր մարտանաւերուն կը սպասէ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Նոր մարտանաւերու գնում — Փոխառութիւն — Թորփիլանաւերու շինութիւն։

Փրիսքի, [illegible] Բեդրոպուրկի հետեւեալը կը հեռագրեն Էնտէբանտանս Պէլժ. — Ռուսիոյ մամուլը պատրաստուած կը [illegible] [illegible] շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ ռուս կառավարութիւնը առաջուընէ աւելի չէ հրաժարած Ամերիկայի մէկ երկրէն մարտանաւեր գնելու ծրագրէն։ Դնեպրովսկոյ Ալպատա, որ կայսեր հետեւորդներէն է, երբեմն հրամանատար նաւային անձնապահներու, Զարքոյէ-Սէլոյի մէջ կայսեր ներկայանալէ ետքը, արտասահման ուղեւորեր է, հաւանօրէն դէպ ի հարաւային Ամերիկա՝ վերոյիշեալ գնմանց մասին բանակցելու։ Կ'ըսուի թէ գնուելիքներն են արագընթաց 7 յածանաւեր՝ քառասուն միլիոն րուպլիի փոխարէն։

Լոնտոն. — Բեդրոպուրկէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ ռուս կառավարութիւնը մտադիր է մօտ ատենէն բանակցութեանց ձեռնարկել երկու հարիւր միլիոն րուպլիի պատերազմական նոր փոխառութեան մը կատարելու համար։

Բեդրոպուրկ. — Բիլի նաւագործարաններուն մէջ այս միջոցիս ռուս կառավարութեան հաշւոյն կը շինուին տասը թորփիլանաւեր, մայիսին յանձնելի։ Ռուս կառավարութիւնը չորս հարիւր միլիոն փամփուշտ յանձնարարեց գաղտնի գործարաններու, քիչ ատենէն յանձնելի։

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Մուքտէնի ճակատամարտին մէկ արձագանգը. — Ռուսական բանակին վիճակը. — Զինուորական գործողութիւններ. — Վլատիվոսթոք։

Փրիսքի, 14 ապրիլ. — Էնտէբանտանս Պէլժ սա հեռագիրը առնուած է Բեդրոպուրկի իր թղթակցէն. — «Մուքտէնի ճակատամարտին վրայ տեղեկու մանրամասնութիւն մը իմացայ որ ցոյց կու տայ թէ ո՛րքան մեծ եղած է ռուսական բանակին խուճապը։ Նուրկավի զօրագունդը նոյն իսկ Ռուսերուն կողմէ բռնուելով եւ դուռ չառ մօտէն արձակուած ռումբերով, վասն զի Ռուսերը կարծած էին թէ ճափոնական զօրագունդ մը ունին իրենց դէմ։ Մասնաւոր նամակ մը կ'ըսէ թէ այդ զօրագունդէն երկու սպայ եւ քանի մը զինուոր միայն ազատուեր են։

Բարիզ. — Բոււն-Զանկ-Թէէն հետեւեալը կը հեռագրեն. — «Բանակին ճակատէն կը վերադառնամ, ուր Քաւլպարս զօրավարին կողմէ հիւրընկալուած էի։ Սա պատուաւոր թիւնը ունեցայ թէ ռուսական բանակը, նոր ույժեր առնելով, ինքզինքը գտած է եւ պատրաստ է նոր ճակատամարտ մը կատարելու։ Ամէն կողմ, ռազմական գիծերուն վրայ, զինուորները ամէն օր մարզանքներ կը կատարեն ճակատամարտի կազմակերպութեան համար, ներկայ պատերազմին դասերուն վրայ հիմնուած։ Ուրիշ տեղեր ալ ազնուութեամբ կ'ողջունուին։ Միչէնքօ զօրավարին հեծելազօրքերը մինչեւ Զան-Թու կ'երթան եւ ընդհարումներ կ'ունենան։ Ընդհարումներէն ետքը գերի ինկած հեծելազօրքեր տեսայ որոնց գլուխները քանի մը տեղերէ վիրաւորուած էին Թուրի հարուածներէ։ Ճափոնական հեծելազօրքերը, որոնք իրենց բանակէն հազիւ առաջ քշելով կը հեռանան, չեն ուզեր ճակատամարտի ձեռնարկել։ Միշտ հետեւակներուն ետին կը կենան։ Ժամբայ կ'ելլեմ Բ. զօրաբանակը երթալու։»

Բեդրոպուրկ. — Նու-Զու-Լինէն կը հեռագրեն Նովոյէ Վրէմիայի թէ Ճափոնցիներուն բաժին նայելով, Եալուի ճափոնական բանակը դէպ ի Վլատիվոսթոք կը յառաջանայ, մինչդեռ Նոկի զօրավարին բանակէն երեսուն հազար հոգի Ռուսերուն հաղորդակցութիւնները պիտի կտրեն Վլատիվոսթոքի հետ։ Տաքապայման առաջատմամբ եւ ռազմական ճակատէն ճափոնական բանակներուն անհետացումը վիճակ մը գուշակել կու տան Ռուսերուն ամ թեւին եւ անոնց հաղորդակցութեանը Պէտունէի եւ Զիծիհարի հետ։

— Խարպինէն կը հեռագրեն Ռուսի թէ ճափոնական յառաջապահները դէպ ի Քիրին կը յառաջանան։ Ճափոնները միշտ նոր զինուորներ կը ստանան։ Սունկարիի առաջացները սկսան հալիլ։

— Զան-Թի-Ու-ային կը հեռագրեն. — Ճափոնցի գերիները կը հաստատեն Միչէնքօ զօրավարին հետապնդողներուն բերած տեղեկագիրները թէ ճափոնական զօրութեանց ստուար մասը կը գտնուի Մուքտէնի, Թիէ-Լինկի եւ Ֆա,-Ն ւէն։

— Կ'ըսուի թէ Ռուսիա զիներ է Սախալին կղզին բնակիչները։

Թոքիօ. — Մանչուրիայէն առնուած լուրերու նայելով, Ռուսերը կը շարունակեն համախմբուիլ եւ իրենց դիրքերը ամրացնել Բին-Լի-ին Զանկ-Զու-ն անցող գիծին վրայ։ Մարեշալ զօրավարին զօրախումբը միշտ հոյլան մէջ է Ճափոններուն ձախ թեւին ծայրին հետ։ Շարունակ փոքր ընդհարումներ կը կատարուին։ Կարելի է որ առանց մեծ ճակատամարտ մը առաջ գայ։

Թոքիօ. — Վլատիվոսթոքի մէջ Ռուսերը կը փորձեն ընծայել չեզ շոգենաւեր՝ ամէնքն ալ անգլիական, ֆրանսական եւ ամերիկեան գործարաններու մէջ շինուած։

— Ճափոնի կառավարութիւնը կը պատրաստուի նաւաշինարանը դնելու Բորթ-Արթուրի առջեւ խորտակուած ռուսական մարտանաւերը հանելու եւ վաճառելու գործը։

— Ռուսերը կը շարունակեն նոր զինուորներ ղրկել Վլատիվոսթոք։ Կ'ըսուի թէ [illegible] [illegible] տաւեկներով։ Պատերազմներ կը չինեն։ Մեծածախ ռազմամթերք եւ աւելիէք կը մթերուի՛ որպէս զի Վլատիվոսթոք կարենայ պաշարման մը դիմադրել։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 17 ապրիլ. — Ռուսական նաւատորմը Ֆանչաւոի նաւահանգիստը առանց հանդիպելու, դէպ ի Ովկէանոս յառաջացաւ։ Ասկէ կը հետեւի թէ սպասուած նաւային ճակատամարտը հիմա անոր պիտի չունենայ։ Ռուսական նաւատորմը միշտ հարաւային չինական ջուրերուն մէջ պտտելով պիտի աշխատի Ճափոնները նեղելու։ Պոլթիկի երրորդ նաւատորմին երբ ժամանէ, ռուսական նաւատորմը դէպի Վլատիվոստոք ճամբայ պիտի ելլէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ճափոնական նաւատորմը բաներ է չորս-հինգը այն շոգենաւերէն որոնք ածուխ բերած են ռուսական նաւատորմին համար։

ԲԵԴՐՈՊՈՒՐԿ. — Ռուս կառավարութեան կողմէ Բիլի նաւագործարաններուն յանձնարարուած թորփիլանաւերը աւարտելու վրայ են։

ԼՈՆՏՈՆ. — Հոնկ-Քոնկէն կը հեռագրեն Ռոյթէրի թէ Ռոժէսթվէնսքիի նաւատորմը Փուլօյի Ջրանցքէն պիտի անցնի, եւ եթէ չկրնայ, Թայվանի նեղուցէն պիտի անցնի։

ԲԵԴՐՈՊՈՒՐԿ. — Վլատիվոսթոքէն առնուած տեղեկութեանց նայելով, բազմաթիւ նոր զինուորներ հասնուած են նոյն քաղաքը եւ թէ Պոլթիկի նաւատորմին համար պատրաստութիւններ կը տեսնուին։ Ռուսական Ռոսիա եւ Կրոմպոյ յածանաւերը Վլատիվոսթոքէն դուրս մինչեւ քառասուն մղոն հեռաւորութեան վրայ պտոյտ մը կատարելով ճափոնական մարտանաւ չեն տեսած։

ԼՈՆՏՈՆ. — Կալկաթայէն կը հեռագրեն թէ Կալկաթա անուն շոգենաւ մը տեսեր է որ Նէպոկաթով ծովակալին հրամանատարութեամբ ռուսական նաւախումբը Սէյլանէն ութսուն մղոն հեռաւորութեամբ անցեր է։

— Վիքթորիայէն (Հոնկ-Քոնկ) կը հեռագրեն թէ ռոզի իրիկունը, եւրոպական ժամ 5ուկէսին, ճափոնական նաւատորմին մը, թերեւս մարտանաւերէ բաղկացած, արշաւ աւուրս անցեր է Ամոյ կղզիին բացերէն եւ դէպ ի հարաւային արեւելք՝ այսինքն Բէսքատոր կղզիները գացեր է։ Կէս ժամ ետքը երեք խոշոր մարտանաւեր ալ նոյն ճամբէն անցեր են՝ շոգեպինդ։

— Ճափոնները թորփիլանաւերու յարձակմանց իբրեւ խարիսխ սահմանեցին Ֆորմոզայի Մագու նաւահանգիստը, ուր շատ մը թեթեւ յածանաւեր, թորփիլահալածներ եւ թորփիլանաւեր համախմբուած են։

— Մանիլայէն կը հեռագրեն թէ Ծայրագոյն Արեւելքի ամերիկեան նաւատորմին, որ տասնութ մարտանաւերէ կը բաղկանայ, Փիլիպպեանց հիւսիսային կողմը համախմբուած է։

— Ճափոնները Ֆորմոզայի եւ Բէսքատորի ջուրերուն մէջ թորփիլներ զետեղած ըլլալով, Ծայրագոյն Արեւելքի բոլոր նաւահանգիստներուն մէջ ծանուցուեցաւ որ թէ՛ օտար շոգենաւերը եւ թէ չինական ու ճափոնական առագաստանաւերը այդ ջուրերէն չանցնին։

— Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ ռուսական նաւատորմը ճափոնական ջուրերուն մօտեցած ըլլալով, Ճափոնի առեւտրական բոլոր շոգենաւերը հրաման ստացան՝ չհեռանալ իրենց գտնուած նաւահանգիստներէն։ Հիմա, եղերքի փոքր շոգենաւերէն եւ Մանչուրիոյ բանակին զինուոր ու ռազմամթերք առնող փոխադրանաւերէն զատ ճափոնական եւ ոչ մէկ շոգենաւ կ'երթեւեկէ։ Վաճառականները չաւերը չինական առագաստանաւերով կը փոխադրեն իրենց ապրանքները։

ՊԷՐԼԻՆ. — Ռուս կառավարութիւնը շատ մը գերման գործարաններու մէկ քանի միլիոն րուպլիի ռազմամթերք եւ պահեստի աւելիք յանձնարարեց, մինչեւ ինը ամիս յանձնելու պայմանով։

ԼՈՆՏՈՆ. — Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճափոնի կառավարութիւնը, ռուսական նաւատորմը Ծայրագոյն Արեւելքի ջուրերը մօտեցած ըլլալուն հետեւանքով չէ փոխած հաշտութեան պայմաններուն նկատմամբ նախապէս իր ունեցած որոշումը։

ՓԱՐԻԶ. — Շ գնեու մը կը յայտարարէ թէ ռուսական առանձնակ մարտանաւեր տեսուած է Քանրանի մօտ, Անամի ծովեզերքին առջեւ։

ՊԷՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ ծովային շրջանակներուն մէջ համոզում գոյացած է թէ նաւային ճակատամարտի մը միջոցին յաջողութիւնը Ռուսերուն պիտի մնայ։ Նաեւ կ'ըսուի թէ շատ հաւանական է որ Թոկօ ծովակալը չպիտի ուզէ այս պահուս ահ եւ է ճակատամարտ ընել եւ Ճափոնի ծովուն մէջ պիտի սպասէ ռուսական նաւատորմին անցնելու։

ՓԱՐԻԶ. — Լինէվիչ զօրավարը կը հեռագրէ թէ Ճափոնները ոչ միայն կեցուցած են իրենց յառաջխաղացութիւնը, այլեւ իրենց ուժերուն մեծ մասը դէպ ի Մուքտէն կը դառնան։

ՀՌՈՄ. — Անգլիոյ թագուհին իր կատարելիք պտոյտը վերջացնելէն Իտալիոյ թագուհիին պիտի այցելէ Վենետիկի մէջ։

ՊԷՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ կայսեր թէ [illegible] [illegible] [illegible] իրեն։

ՓԱՐԻԶ. — Կ'ըսուի թէ Մարոքի խնդրոյն համար Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարին եւ Բերլինի գերման դեսպանին միջեւ կատարուած բանակցութիւնները Պէրլին պիտի փոխադրուին եւ հոն պիտի շարունակուին Գերմանիոյ նախարարապետին եւ անդ եղող ֆրանսական դեսպանին միջեւ։

ՄԱՐՈՔԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մ. Նաճանգաներ Մարոքի խնդրին մէջ. — Զրոյցներ. — Կոմս Թաթէնպախի ճառը. — Թանճէրի պատգամաւորներ. — Իտալիոյ քաղաքականութիւնը. — Գերման մամուլին կարծիքը։

Բարիզ, 14 ապրիլ. — Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ իտալական դեսպանը տեսակցութիւն մը ունեցեր է պատերազմական նախարար Պ. Թաֆթի հետ ի մասին Մարոքի գործերուն եւ Գերմանիոյ բաց դրան քաղաքականութեան։ Պ. Թաֆթ պատասխաներ է թէ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը չուզեր խառնուիլ Մարոքի խնդրին, թէ Մ. Նահանգաց միջամտութիւնը անհրաժեշտ դարձնող խնդիր մը չէր եւ թէ ոչինչ պիտի կատարուէր այդ մասին, Ռուզվէլթ Նախագահին վերադարձէն առաջ։

— Մարոքի խնդրին նկատմամբ հասած լուրերը, մանաւանդ Թանճէրէն հաղորդուածները, արժանահաւատ չեն, այլ զրոյցներ միայն։ Միշտ կը ծանուցուի թէ Մարոքի ծառայութեան մէջ գտնուող անգլիացի պաշտօնատար Պ. Մաք Լին պիտի մեկնի ընդհուպ։ Կ'ըսուի թէ Մարոքի վեհապետը ֆրանսական դեսպանին առաջարկներուն պատասխանելով յայտարարեր է թէ ֆրանսական նախորդ դեսպանին հետ համաձայնութիւն մը կնքեր է անհամեմատելի մասին։ Գոլէվ բարենորոգումներուն, Մարոքի պալատը պաշտպանութեամբ կապուած է Մարոք, եւ թէ այդ բարենորոգումները պէտք է ենթարկուին յիշեալ պայմանագրութիւնը առարկայող տէրութեանց քննութեան։

— Պաշտօնապէս հաստատուեցաւ այն լուրը թէ Գերմանիա պատուիրակութիւն մը պիտի ղրկէ Ֆէզ։ Այդ պատուիրակութիւնը, որուն գլուխը կը գտնուի կոմս Թաթէնպախ, պաշտօն ունի առեւտրական մասնաւոր դաշնագիր մը կնքելու Մարոքի եւ Գերմանիոյ միջեւ։

— Կոմս Թաթէնպախի փոխանորդաբար վարած պաշտօնը երբ գերման դեսպան Թանճէրի զանազան մեկնութեանց առիթ կու տայ։ Կ'երեւայ թէ Գերմանիա որոշած է միշտ չգիտնալ ճանչնալ Ֆրանսայի կնքած համաձայնութիւնները, Մարոքի մէջ անկախ քաղաքականութիւն մը հետեւելու համար։ Թանճէրի Մարոքցի պաշտօնատարները քանի մը օրէ ի վեր շատ կը զբաղին Ֆրանսական եւ օտար մամուլի հրատարակութիւններով ի մասին Վիլհէլմ կայսեր տուած այցելութեան։ Իրենց առաջած հրահանգներուն համաձայն, իրենց կառավարութեան կը հաղորդեն ինչ որ կ'իմանան լրագիրներու հրատարակութիւններէն։ Հակառակ Գերմանիոյ բանած դիրքին, Մարոքի պաշտօնատարներէն անանց կը զգան թէ Ֆրանսայի բերած առաջարկները բարենորոգմանց մասին՝ հիմնաւոր են, թէեւ տէրութիւններէ անանց ներհակ խորհուրդներ առան։

— Հաւլէն ղրկուած հեռագիր մը կը հերքէ սա զրոյցը թէ Իտալիա պիտի մասնակցէր Մարոքի խնդրին համար գումարուելիք դեսպանախորհուրդի մը։ Իտալական կառավարութիւնը կ'ըսէ պիտի չըղի մինչեւ հիմա իր հետեւած քաղաքականութէ. թէեւ Մարոքի եւ Միջերկրականի նկատմամբ, այն է Ֆրանսայի հետ կնքած համաձայնութեանց չուղղէն ընթանալ, Մարոքի խնդիրը դոյութիւն չունի Իտալիոյ համար, որ ի նպաստ ֆրանսական ազդեցութեան, մէկ կողմ քաշուած է։ Հետեւաբար Իտալիոյ համար անկարելի է Մարոքի խնդիրը արծարծելու համար Գերմանիոյ բռնած փոյթին աջակցիլ, քանի որ այս վերջինն ալ ծովեզերք չունի Միջերկրականի վրայ։

— Լոռտ Անցայլգր կ'ըսէ թէ Պ. Տիլքասէ բերրանցի զեկոյցներ ըրեր է Ռուսաստին իշխանին՝ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ կնքուած մարոքեան պայմանագրութեան նկատմամբ։ Պէրլինը ֆրանսական դեսպանն ալ նմանօրինակ զեկոյցներ ըրեր է Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարին։ Բայց որպէս զի նշանակութիւն ունենան այդ զեկոյցները, կ'աւելցնէ Պէրլինեան Թերթը, դաշնագրին պատճէնը պէտք է յանձնուի, գիւանագիտական ավանդութեան համաձայն։ Կըռէնցպորթեն գերման հանդէսը կ'ըսէ թէ ֆրանսական դիւանագիտութիւնը, խաղաղասիրական երեւոյթին տակ, սխալմամբ կը յոյսկ կերպով կ'աշխատի կղզիացնել Գերմանիան, այսպէս յաւելլով ձեռք բերել վերջնական պատերազմի մը ընձեռած արդիւնքները։

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիական տորփիլանակութիւն մը. — Նուէր մը. — Զօրավարի մը մահը։

Լոնտոն, 14 ապրիլ. — Քանի մը օր առաջ, Նախարարապետ Պ. Պալֆուր, յանուն երեք հարիւր յիսուն երկրագործներու, ձօն մը մատուցանեց Սըր Ռոպերթ Ալըմպի՝ Նախարարապետ իր քաղաքական պաշտօնութեանց մասին այնքան հոգածու գտնուած էր որ իր ամուսնութեան օրը երկաթ վրայ ձգելով հարցը, անոր աղջկանցներ իր վկաները եւ բարեկամները, կառախումբ նստած ու Լոնտոն եկած էր, մասնաւոր քաղաքականութեան վրայ երկար ճառեր նախարարութեան. Նախարարապետ իր բարենորոգչութեան վրայ երկար ճառեր խօսեցաւ։

նախարարութեան։ Հարաւային Ափրիկէի գիշերուան մը զոհողութիւնը՝ խորհրդարանական պարտաւորութիւններ կատարելու համար՝ նուէրի մը արժանի իրողութիւն էր։

— Զօրավար լորտ Ջէլմսֆորտ մեռաւ վաթսունինը տարեկան։ Նշանաւոր հանդիսացած է մասնաւորապէս Զուլուլանտի մէջ 1879ին մղած պատերազմին առթիւ։ Իր մէկ ռազմական արարքը քննադատուեցաւ, բայց առար փոխարէն արքան յաջողութիւններ ձեռք ձգեց։ Լորտ Ջէլմսֆորտ զօրավար, որ 1844ին մտած է բանակին մէջ, մասնակցած է նաեւ Սեվաստոպոլի, Հապէշիստանի եւ Քաֆրերու դէմ մղած պատերազմներուն։ 1893էն ի վեր քաշուած էր զօրծօն ծառայութենէ։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐԸ ՔՈՐՖՈՒԻ ՄԷՋ

Հացկերոյթ. — Վիլհէլմ կայսեր խօսքերը. — Անգլիացի ծովակալին կողմէ տրուած հացկերոյթը։

Գերմանիոյ կայսեր ի պատիւ անցեալ երեքշաբթի իրիկուն տրուած ճաշին առթիւ, Յունաստանի թագաւորը շնորհակալութիւն յայտնեց տուած այցելութեան եւ զինքը գերման նաւատորմին ծովակալ անուանուելուն համար։ Վիլհէլմ կայսրը գերմաներէն լեզուով պատասխանեց, շնորհակալութիւն յայտնելով իրեն եղած փայլուն ընդունելութեան համար. «Ամէն ուսեալ Գերման, ըսաւ Վիլհէլմ Բ., դասական հնութենէն ներշնչուած մեծ գաղափարներով ազդուած, ինքզինքը բախտաւոր պիտի համարի այցելութիւն տալու այս հնութեան օրրանին։ Իրեն համար ալ նմանապէս մեծ պատիւ մըն էր այնքան փայլուն եւ փառաւոր անցեալ ունեցող նաւատորմի մը պատկանիլ։» Անգլիական ծովակալ Տամվիլ իր նաւուն մէջ հացկերոյթ մը տուաւ Վիլհէլմ կայսեր, թագաւորական ընտանիքին եւ իր հետեւորդներուն։ Վիլհէլմ Բ. ժամը տասներկուքին մեկնեցաւ Քորֆուէն, Մեսինա դառնալու համար։ Ինչպէս ծանուցուեցաւ, Թաօրմինայի մէջ պիտի անցնէ զատկական տօները։

ԹԱԹԱՌ

Ողողումներուն հետեւանքը. — Բազմաթիւ զոհեր. — Կործանած գիւղեր։

Մասէշթաքարի ամէն կողմերէն հասած տեղեկութիւններ կը հաստատեն Թաթառին պատճառած մեծ վնասները։ Աւելի աղէտաւոր կործանած են բազմաթիւ գիւղեր։ Հարիւրէ աւելի բնիկներ խեղդուած են, ճամբաներու հաղորդակցութիւնը ընդհատուած է։ Երկաթուղիները գիծերը աւրուած ըլլալով՝ քանի մը ամիս պիտի դադրի երթեւեկութիւնը։ Աշխարհական եւ դպրեւական շինութիւններու բոլոր գետերը յորդած են, աւերելով մշակութիւնները։ Գետերուն երեսը դիակներով ծածկուած է։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Աֆիոն Գարահիսարի գաւառին կառավարիչ անուանուեցաւ Ամասիոյ գաւառին կառավարիչ Նէշէթ պէյ, որուն յաջորդեց Եոզղատի գաւառին կառավարիչ Ճէվտէթ պէյ։

— Էրզրումի նահանգին Բայազիտ գաւառին գայմագամ անուանուեցաւ Պաֆրա Աստրի գայմագամ Իպրահիմ Հագգը պէյ, որուն յաջորդեց Մարզիֆոնի նահանգին գայմագամ Հաֆըզ Պէքիր էֆ.։ Աթէնայի նահանգին Անամուր գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Սունկուրլը գաւառակին նախորդ գայմագամ Եուսէֆ Սաֆվէթ էֆ.։ Տիարպէքիրի նահանգին Բալու գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միւջիէի նախկին շրջանաւորութ եւ Գասաւայի կուսակալութեան հետեւողդ պաշտօնեայ Եուսուֆ պէյ։

— Իսլամի երկրորդ առաջին արտեւեցաւ մայրաքաղաքին վերատեսչութեան քննիչներէն Ալի Րիզա էֆ.։ Սանիէի առաջնորդ Հանրային Պարտքի վարչութեան Սկիւտարի ճիւղին Տնօրէն Հասան պէյ։

— Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ վճառակ առանձնային առաջին ընդհանուր դատախազի օգնականներէն Րէշիտ պէյի։

— Աշտարակի շքանշան Ասորիոյ դեսպանատան դիւանապետ Մէնձէ էֆ.։

ՍԷՄԷՆԻ ՆԱՀԱՆԳԸ. — Գասաւայի նախորդ կուսակալ առաջին Ֆէրիտ Դոքին փաշան որ Եէմէն ղրկուելիք զինեալ միսիոնարներուն նախագահ կարգուած է, առաջ զի օրը Սկիւտարէն ճամբայ ելեր է։

ՀԱՅՊԷՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ, իր յայտնած մէկ փափաքին համաձայն, կայսերական հրամանով արտօնուեցաւ այցելել Թէրսանէի գործարանները եւ Ոսկեղջիւրի մէջ գտնուած ռազմ. մարտանաւերը։ Ընտանիքներ, պատուիրակութիւնը, հիւրնուէրներուն հետ, երեկ պաշտօնական կառքերով գնաց ծովային պաշտօնարանը. այսպէս այցելեց Մէնտտէքի զբոսանաւը, Մէճիտիէ եւ Համիտիէ յածանաւերը եւ Ալպաթրոս եւ Ազիզիար թորփիլանաւերը։ Նաեւ նորագոյն մեծ մարտանաւերը։ Պատուիրակութիւնը այցելեց նաեւ Թէրսանէի գործարանները եւ ամէն կողմ զինուորական պատիւներով ընդունուեցաւ։

ՊՈՒԼՂԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ. — Մանասդըրի գաւառական թերթը կ'ըսէ թէ անցեալ շաբթուան կէրէտի իրիկունը իմացուելով որ Տէպէրի Մէտրի գիւղին մէջ երեք պուլղար աւազակներ պատսպարուած են, զինուորական ջոկատ մը ղրկուեցաւ եւ [illegible] [illegible] [illegible]

ՅՈՎԱՅԻՆ նախարար Ճէլալ փաշա որ հիւանդ է, առկաւին ապաքինած չըլլալով, մէկ քանի օրէ ի վեր իր պաշտօնատեղին չի յաճախեր։

ԻՎՔԱՖԻ նախարար Թիւրհան փաշա հիւանդ ըլլալով, երէկ իր պաշտօնատեղին չգնաց։

ՍԱՔՍՈՆԻՈՅ Թագաւորին եղբայրը՝ Ժորժ իշխանը որ կիրակի օրը Մուտանիայէն ուղեւորեցաւ կայս. Իզզէտին շոգենաւով, Պրուսայէն մինչեւ Մէճիտ պիտի երթայ եւ անկէ ամառնոց կառախումբով վաղը Հայտար Փաշա պիտի ժամանէ։ Իզզէտին շոգենաւը երէկ առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը վերադարձաւ։

ԹԷՔԻ ԻՇԽԱՆԸ, Լոնտոնի աւստրիական դեսպան Մէնստորֆի կոմսը եւ այն անձնաւորութիւնները որոնք Մարկէրիթա զբօսանաւով Կ. Պոլիս եկած էին, երէկ Մուտանիայէն ուղեւորեցան նոյն զբօսանաւով։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Ելմտական նախարար Նազիֆ փաշա, Անատոլըի երկաթուղիին ընդհանուր Տնօրէն Տօքթ. Զանտէր եւ Հանրային Պարտքի վարչական խորհուրդին նախագահ Պ. Պլօք, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ դեսպանները եւ Սեւ Լեռան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Անգլիոյ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Ներքին եւ Արտաքին գործոց նախարարներուն հետ։

ՀԱՄԱ-ՐԱՅԱՔ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Իգտամ կը ծանուցանէ թէ կայս. Իրատէ մը հրամայած է մինչեւ Հալէպ երկարել Համա-Րայաք երկաթուղին։

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Հաբէշ պաշտօնէութիւնը, շաբաթ երեկոյ, Պարսից դեսպանատունը երթալով դեսպան Միրզա Րիզա խանին յանձնեց Մէնէլիքի ինքնագիր մէկ նամակը, որով շնորհակալութիւն կը յայտնէ դեսպանին կողմէ «Տաղ խաղաղութեան» գիրքէն օրինակ մը ղրկուած ըլլալուն համար։

ՍՈՒՐԻՈՅ պաշտօնական նաւերէն Մէննէլօր Ճէմմիի Պէյրութ ժամանեց է։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ.— Մոնիթէօռ կ'իմանայ թէ Մոսկուայի յունական վանքին մեծաւոր Տ. Իագովոս գրեր է Տիեզերական Պատրիարքարանին թէ Ռուսիոյ Սինոդը Տիեզերական Պատրիարքարանին կարծիքը պիտի առնէ՝ Ռուսիոյ մէջ ռուսական Պատրիարքութիւն մը հաստատելու խնդրոյն համար։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վարչութեան հաշուոյն Գերմանիոյ մէջ շինուած երկու շոգենաւերէն մէկը Իզմիր կոչուած է եւ միւսն ալ՝ Պէյրութ։ Այդ շոգենաւերը որոնք մօտերս Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի ժամանեն, մաքսային պահպանութեան գործին մէջ պիտի ծառայեն։

ՍԵՐՎԻՈՅ դեսպան Պ. Սիմիչ, յառաջիկայ շաբաթ Պելկրատ պիտի երթայ, Զատկի տօները անցընելու համար։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ, կ'ըսէ Իգտամ, իմանալով որ Թաղապետութեան Բ. շրջանակին պաշտօնեաները դրամական գանձումներու մասին զեղծումներ գործած են, քննութեան ձեռնարկեց։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Անցեալ հինգշաբթի Իզմիրի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

Դ. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ 8-րդ զօրաբաժնին հրամանատար ֆերիգ Հիւսէյին Հիւսնի փաշա որ Խօթէլ-ուլ-Թարիք Վան կը գտնուէր, նոյն քաղաքին մէջ մեռեր է։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ Նահանգին ոստիկանութեան բարեկարգութեանց տեսուչ կոչուեցաւ Տպագրական Տնօրէնութեան քարտուղարներէն Միւհսին պէյ։

Կ. ՊՈԼԻՍ-ՔԷՕՍԹԷՆՃԷԻ ընդծովեայ հեռագրաթելին բացումը մայիս 15ին պիտի կատարուի։ Ռումանիոյ Թագաւորը ներկայ պիտի գտնուի այդ հանդէսին։

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԱԶԱՐԵԱՆ, նախագահ Կ. Պոլսոյ Աւետարանական համայնքին, երէկ, Գորֆուէն մայրաքաղաք ժամանեց։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.— Մարտ 28էն ապրիլ 3 Կ. Պոլսոյ եւ արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 295, որոնց 1ը՝ կարմրախտէ, 3ը՝ կեղծմաշկէ, 6ը՝ ծաղկախտէ, 2ը՝ թիֆոյդէ, 25ը՝ շնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան ախտերէ։ Ծաղկախտ պատահած տեղերն են Եէնի Պաղչէի աղքատներու հիւանդանոց՝ 2 եւ Ղալաթիա՝ 4։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ Պաղթուգանի շրջակայ մէկ գիւղին մէջ խոլամի մը տանը մէկ անկիւնին առաստաղը փլչելով հոն գտնուողները վար ինկեր են։ Երեք հոգի փլատակներուն տակ մնալով մեռեր են։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Բօլթըքճը Հիւսէյին անուն անձը որ անցեալ նոյեմբերին Մաքրիգիւղի մօտերը Սաղանը Պաղչէի մէջ սպաննած էր Բուֆէճի Խըտըրը։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել իր յաճախորդներուն թէ Տնօրէնութեան գրասենեակները, յառաջիկայ յուլիս 1/14էն սկսեալ, պիտի փոխադրուին Ճիլմէնեան խան, Ղալաթիա, Բէրչէմպէ Բազար, Վոյվոտա փողոց, թիւ 14։ 2–24

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետին ծննդեան 85րդ տարեդարձին առթիւ Ս. Պատրիարքը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց երէկ Ս. Էջմիածին, Ն. Ս. Օծութեան Հայրապետական օրհնութիւնը խնդրելով։

—Ս. Պատրիարքը երէկ կայս. Պալատ գնաց։ Ն. Սրբազնութիւնը իրիկուան դէմ Սկիւտար անցաւ եւ այսօր Ս. Կարապետ եկեղեցին քարոզ կը խօսի։

—Այս միջոցին Պետերպուրկ գտնուող եկեղեցական պատգամաւորութեան եղած զեկուցումէն զատ, Գավքազ պաշտօնական թերթին մէջ եղած հրատարակութենէն ալ կը հասկցուի որ, Ռուսիոյ կայսրը ընդունած է Հայոց եկեղեցապատկան կալուածներու խնդրոյն վերաքննութիւնը։ Գավքազ թերթն էր որ ժամանակէ մը ի վեր ամենէն առաջ կը հաղորդէր եկեղեցական եւ դպրոցական խնդիրներու վերաբերեալ պետական կարգադրութիւնները, հետեւաբար իր տուած վերաքննութեան լուրն ալ կրնայ նկատուիլ իբրեւ ստոյգ եւ իբրեւ նշան՝ նախորդ ծրագրին հիմնական բարեփոխութեան։

—Աֆիոն Գարահիսարի հրկիզելոց ի նպաստ կայս. նպաստահանգանակութեան Յանձնաժողովին կողմէ ղրկուած նպաստը նախորդ շաբթուան բաշխուեր է Իտարէի Ժողովին մէջ կարօտ հրկիզեալներու։ 61 տնաւոր ազգայիններ առեր են 39,100 ղրշ. եւ երախտապարտ են թէ իրենց տուները պիտի շինեն նոյն նպաստին գումարով։ Այս բաշխումէն վերջը միւֆթի էֆ.ն եւ Իտարէի Ժողովին բոլոր անդամները, ինչպէս նաեւ առաջնորդական տեղապահ Տ. Մկրտիչ վրդ. Աղաւնեան ջերմ մաղթանքներ ըրեր են Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար եւ բոլոր կարօտ հրկիզեալներն ալ ներկայ խանդավառ ժողովուրդը ձայնակցեր են եղած բարեմաղթութեանց։ Տ. Մկրտիչ վրդ. եկեղեցւոյ մէջ եւս յատկապէս բարեմաղթութիւններ ըրեր է Վեհ. Սուլթանին կենաց՝ ի ներկայութեան քահանաներու, դպիրներու եւ պաշտօնական մարմնոց եւ խուռն բազմութեան, որոնք շնորհակալութիւն յայտներ են նաեւ Ս. Պատրիարքին՝ հրկիզելոց գործին մէջ սկիզբէն ի վեր ցոյց տուած հոգածութեանը համար։

—Պօղոս փաշա Նուպարի հաստատելիք վարժարանի մասին հետեւեալը գրուած է.— «Պօղոս փաշա Նուպարի հաստատելիք առեւտրական եւ երկրագործական բարձր վարժարանը պիտի օժտուի տարեկան 2000 անգլ. ոսկի մշտնջենական հասոյթով։ Ն. Վսեմութիւնը արդէն իսկ կը զբաղի դպրոցին ապագայ կազմակերպութեան եւ ուսուցմանց ուղղութեան խնդիրներով, եւ Եւրոպայի զանազան երկիրներէ պաշտօնական տեղեկագիրներ բերել տուած է։ Շաբաթ օրն ալ Ն. Վսեմութիւնը միեւնոյն նպատակով անգլ. իտալական առեւտրական վարժարանները այցելած է Պանք Նաթիոնալի հաշուակալութեան պետ Պ. Ֆինզիի հետ, այդ դպրոցներուն ուղղութիւնը ուսումնասիրելու համար։ Ուրեմն Հայ Առեւտրական վարժարանը իտալական վարժարանին ծրագիրը պիտի ունենայ»։

—Եգիպտոսի Գաւառական Ժողովոյ 4րդ նիստը տեղի ունեցեր է մարտ 25ին ուրբաթ օրը, Նախագահութեամբ Առաջն. Փոխանորդ Տ. Յարութիւն քհնյ. Յակոբեանի եւ ատենապետութեամբ Պօղոս փաշա Նուպարի։ Ժողովէն բացակայ էին Մարկոսօֆ պէյ եւ Տեարք Յակոբեան եւ Թօփալեան, որոնք անձնական գործերու պատճառաւ գիւղերը կը գտնուէին։ Նախորդ նիստի ատենագրութիւնները կարդացուելով վաւերացուելէ ետքը, Քաղ. Ժողովին հրաժարեալ անդամներուն տեղը քուէարկութեամբ ընտրուեր են Տեարք Մարտիրոս Արիեան, Տօքթ. Նէվրուզ, Յ. Ճէպէճեան եւ Յ. Յակոբեան։ Այս ընտրութիւններէն յետոյ Ժողովը զբաղեր է օրակարգի վրայ գտնուող հետեւեալ խնդիրներով.

1. Դիւանի կողմէ հաղորդուեցաւ թէ առաջնորդական նախորդ ընտրութիւնը բեկանուած ըլլալով, նոր ընտրութեան պիտի ձեռնարկուի։— 2. Մինչեւ առաջնորդին ընտրութիւնը տեղական կառավարութեան մօտ պաշտօնական ներկայացուցիչ մը ունենալու համար որոշուեցաւ որ Կ. Պոլսոյ Ազգ. Պատրիարքարանէն խնդրուի Առաջն. Փոխանորդի Պէրաթը։— 3. Ժողովը Պօղոսեան վարժարանի մէջ վերջերս պատահած մէկ քանի կարգադրական օրինազանցութիւնները քննելու համար առժամեայ Քննիչ Յանձնախումբ մը ընտրեց, որ մինչեւ նոր հոգաբարձութեան կազմուիլը պիտի կատարէ պէտք եղած քննութիւնը եւ տնօրինութիւնը։

—Գոնիայի մէջ գտնուած ազգ. կալուածներէն մեծ մասը փլչելու վիճակին հասած ըլլալով, տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը՝ կալուածներու վերաշինութեան համար 300 ոսկիի պէտքը զգացած եւ այս գումարը հայթայթելու համար խնդրած է Պատրիարքարանէն որ հանգանակութիւն մը կատարելու հրաման տրուի իրեն։

—Ազգ. Պատրիարքարանէ յանձնարարուեցաւ Իզմիրի Տ. Թադէոս քահանային, որպէս զի Սելանիկ երթալով առժամապէս հոն քահանայագործէ մինչեւ ցվերադարձ Տ. Սերովբէ քահանային՝ որ եկեղեցւոյ եւ վարժարանին շինութեան ի նպաստ նուիրահաւաքութեան ելած է։

—Պրուսացի Գրիգոր էֆ. Բէքմէզեան՝ որ Պոլսոյ մէջ իր ունեցած երկու տունը Ազգ. Հիւանդանոցին կտակած էր առաջ, այս անգամ ալ Պրուսայի մէջ իր ունեցած բոլոր կալուածները կտակած է Պրուսայի եկեղեցիին, եւ անոնց փոխանցումն ալ կատարուած է պաշտօնապէս՝ վաճառական Պալապանեան Յակոբ էֆ.ի անունով։

—Ազգ. Հիւանդանոցի կալուածոց յանձնաժողովը՝ Ազգ. Պատրիարքարանէ առաջարկուած պայմանութեան մը վրայ, վաճառելի 60 կտոր կալուածներէն 8–10 կտոր գետինները աճուրդի հանած է։

—Կեսարիոյ Մունճուսուն Թեմի ազգայիններու եւ առաջնորդարանի միջեւ ծագած անհամաձայնութեան պատճառաւ, 60 տուն ազգայիններ բողոքականութեան դիմելու միտում ցոյց տուեր են։ Միսիոնարները քաջալերուելով սկսեր են քարոզչութիւն ցոյց տալ թէ՛ հոն եւ թէ շրջակաները, եւ յաջողեր են Տէրէվանքի ազգայիններէն մէկ քանին բողոքականացնել։

—Տօքթ. Յովս. Տէր Սահակեան, որ ծանօթ է իր թէ՛ լրագրական հրատարակութիւններովը եւ թէ տաղաչափական հատորիկներովը, այս անգամ ալ ի լոյս ընծայած է նոր տետրակ մը՝ Թոքախտի վրայ կենսական ծանօթութիւններ, ժողովուրդին համար գրուած, ուր կը բացատրէ թոքախտը եւ վարակման եղանակները, ցոյց կուտայ ախտանիշերը եւ կը յանձնարարէ կանխազգուշական միջոցներ։ Այս օգտակար հատորիկին գինն է 60 փարա։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Բերկրութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշանը շնորհել Սապահ լրագրոյ Տէր եւ Տնօրէն Վսեմ. Միհրան էֆէնտիի, որ 37 տարիէ ի վեր կը ծառայէ Օսմ. Մամուլին, եւ իր ձեռներէցութեամբը, աշխատութիւններովը եւ հաւատարմութեամբը առաջնակարգ դիրք մը գրաւած է լրագրապետներու շարքին մէջ եւ արդէն իսկ բարձրացած է Պալայի աստիճանին։

Ջերմապէս կը շնորհաւորենք մեր ծերունազարդ պաշտօնակիցը՝ Վսեմ. Միհրան էֆէնտին, կայսերական բարձր գնահատման հաւաստիքը եղող այս նոր շնորհին արժանանալուն առթիւ։

ԶԱՏԿԻ ԱՌԹԻՒ

Մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցեաց մէջ կարդացուելու համար Ազգ. Պատրիարքարանէն հետեւեալ Շրջաբերականը ղրկուած է որ ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի շրջաբերելի պնակներուն արդիւնաւորումը կը յանձնարարէ ժողովրդեան։—

«Ազգային բարեգործական հաստատութեանց գլխաւորն է Ս. Փրկչի Հիւանդանոցն, ուր կը պատսպարուին՝ մեծ թուով կարօտեալ ամէն տեսակէ եւ ամէն դասակարգէ հիւանդներ եւ տկարացողներ, որբեր եւ այրիներ, ծերեր եւ մանուկներ, անկելներ եւ ախտաժէտներ, որոց խնամոց համար նուիրուած պաշտօնական նպաստներուն եւ բարեպաշտից կտակներուն հետ մեծ եւ գլխաւոր տեղ մը կը գրաւեն մասնաւորաց նպաստներն եւ ժողովրդեան ողորմութիւնները։

«Ազգն համօրէն բարեպաշտական բարեր զգացմամբ սիրած է միշտ գթութեան նոյն յարկը, եւ ամէն անգամ որ իրեն ներկայացուցին Հիւանդանոցին օգնելու ուղղակի կամ անուղղակի միջոցներ, անոնցմէ չքաշուեցաւ երբեք, եւ միշտ կը ձգէ իր լուման այն գանձանակն՝ որ Հիւանդանոցի անունով կ'առաջարկուի, կամ նուիրել այն նիւթը որ Հիւանդանոցի անունով կ'ուղղուի եւ կամ տալ այն նուէրը որ Հիւանդանոցի անունով կը խնդրուի։

«Թէպէտ եւ ուրիշ զանազան կարօտութեանց համար կոչուած եւ բարեսիրտ ազգայնոց մարդասիրութիւնը հրաւիրած ենք անօթեներու, մերկերու, որբերու եւ այրիներու վրայ, բայց վստահ ենք միշտ թէ Ազգային Հիւանդանոցի անունը չէ կորսնցուցած իր սէրն եւ համակրութիւնը, մանաւանդ երբ յիշեցնենք որ նոյն իսկ պարագայից բերմամբ Ազգային Հիւանդանոցի պատսպարելոց թիւն՝ որ մինչեւ վերջին ժամանակները հազարի մօտեցած էր, այժմ հազարն ալ անցած է։

«Հիւանդանոցն իւր տարեկան պնակներն ունի ամէն եկեղեցեաց մէջ, բայց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի Յարութեան տօնին օրհնութեանց առթիւ աւանդական սովորութիւն եղած է պնակները կրկնել եւ յաճախել։ Ուստի պէտք է յորդորել որ այդ աւանդական սովորութիւնը պահուի նաեւ առաջիկայ Ս. Զատկի առթիւ, եւ Ս. Եկեղեցեաց բարեջան քարոզիչներ եւ բարեկրօն ուսուցիչներ եւ Պատ. Թաղ. Խորհուրդներ պէտք է հոգ տանին որ Հիւանդանոցի պնակի շրջաբերութիւնները կատարուին անխափան Տօնակատարութեանց մինչեւ Զատկի երրորդ օրը եւ իրենց կողմանէ ամէն ջանք ի գործ դնեն առատացնելու պնակաց արդիւնքը։

«Ողորմութեանց վարձատրողն Աստուած, որ աղքատ եղելոց տրուած նուէրները իբր իրենց եղած կ'ընդունի, Ձեր ամէնուն զուարթառատ ողորմութիւններն ընդունի ի բարին, եւ կենարար օրհնութեանց շնորհիւ պարգեւէ Ձեզ ամէնեցուն երկրային եւ երկնային բարիքներ, ազատէ զձեզ ամէն երեւելի եւ աներեւոյթ փորձանքներէ, արժանացնէ պահէ եւ պահպանէ զձեզ զամենեսին ընդհովանեաւ ամենազօր Խաչին իւրոյ ի փառս ամենակեցոյց Յարութեան իւրոյ. Ամէն։»

Մնամք Աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

31 Մարս 1905

ԱԶԴ.—Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայրը յառաջիկայ հինգշաբթի, ապրիլ 7, Աւետման Տօնին, ներկայ պիտի գտնուի Ս. Եկեղեցւոյ մէջ օրուան աստուածպաշտութեան եւ ճաշու գիրքի ընթերցումէն ետքը իր հեղինակաւոր եւ պերճախօս քարոզով հոգեւորապէս պիտի մխիթարէ բարեպաշտ ունկնդիրները։

Ղալաթիա, 4 ապրիլ 1905 (Կնիք)

Ծանօթ.—Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեան ի ժամ 1, քարոզ ի ժամ 3։

Այսօրուան Հեռագիրներ

[illegible]

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 17 ապրիլ.— Լինէվիչ զօրավարը հետեւեալը կը հեռագրէ Զարին.— «Ապրիլ 16ին մեր զօրախումբին ձախ թեւը յարձակեցաւ եւ հալածեց թշնամին որ դիրք մը գրաւած էր Ցուհեու գիւղին մօտ բարձունքի մը վրայ։ Մեր զինուորները յետոյ Ճապոնները առ մղեցին Մաժանէն եւ գրաւեցին նոյն տեղը։ Թշնամին պաշարի իր մթերքներուն մէկ մասը ձգելով Նանծանմեկթոն քաշուեցաւ երեք մղոն հեռուն Մաժանի հարաւային արեւմտեան կողմէն։ Մեր զօրախումբը որ այդ կողմը ղրկուեցաւ թշնամիին շարքը գտնելու, տեսաւ թէ Նանծանմեկթոն գրաւած էին հեծելազօր հինգ էսգատրոն-թնդանօթով։ Թշնամին յանկարծ ընդդիմադրութիւն մը ըրաւ մեր զինուորներուն յարձակման։»

ՍԱՅԿՈՆ.— Ժոնքիէր ծովակալը որ Թալուի մէջ կը գտնուի, գացեր է Տկ. Քարբի մօտ։ Քամրանի ծովածոցը, որուն շրջակայքը խարսխած են ռուսական մարտանաւեր։

—Պալթիկի ռուսական նաւատորմիղը Լիպաւայէն մեկնելէ ի վեր տասնըհինգ հազար նաւաստիներէն ութ հոգի միայն կորսնցուցած է՝ միայն հիւանդութեան հետեւանքով։

ԼՈՆՏՈՆ.—Հօնկ-Քօնկէն կը հեռագրեն «Սէնթրէլ Նիւզ»ի թէ Պալթիկի ռուսական նաւատորմին մէկ մասը ապրիլ 15ի շաբթու առաւօտ Քամրան ժամանեց է եւ միւս մասն ալ Վոլէրա հրուանդանը։ Ռուսական մարտանաւերը իրենց ճամբան կը շարունակեն դէպ ի հիւսիս։

—Սայկոնէն «Սէնթրէլ Նիւզ»ի ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ նոյն քաղաքին մէջ եղած զրոյցի մը նայելով Թակօ ծովակալին ջոկատին վերաբերեալ ճապոնական յածանաւեր հանդիպեր են Պալթիկի ռուսական նաւատորմին վերաբերեալ մէկ քանի ածխաբարձ շոգենաւերու, որոնք ռուսական նաւատորմին հասցուած էին ածուխ։ Ճապոնական յածանաւերը պաշարելով այդ շոգենաւերը, արգիլեր են որ անձնատուր ըլլան։ Ածխաբարձ շոգենաւերը, զինուած չըլլալով չեն կրցած դիմադրել, որով ճապոնները զանոնք բռներ եւ դէպ ի հիւսիս տարեր են։ Թղթակիցը կը յարէ թէ Սայկոնի մէջ այդ զրոյցը հաստատող որ եւ է լուր առնուած չէ եւ թէ այդ դէպքը ստոյգ չերեւար։

—Հօնկ-Քօնկէն հեռագրելով կը հեռագրէ «Սէնթրէլ Նիւզ»ի թղթակիցը.— Առեւտրական Պրայնիթս շոգենաւը Հօնկ-Քօնկ ժամանեց։ Նաւապետը եւ նաւաստիները ըսին թէ հինգշաբթի օրը Պալթիկի ռուսական նաւատորմին կողմէ բռնուեր են։ Այս վերջինը Բոռնէոյի հիւսիսային ափին դէպ ի հիւսիս կը գտնուէր։ Ռուսական նաւ մը, Պրայնիթսի մօտենալով եւ հաստատելէ յետոյ թէ առեւտրական շոգենաւ մըն է, թող տուեր է որ ճամբան շարունակէ։ Պրայնիթսի նաւապետը կը յայտարարէ թէ ռուսական նաւատորմը շատ լաւ վիճակի մէջ է եւ իր նաւաստիներուն վրայ ազդեցութիւն մը ըրեր է՝ մարտանաւերուն կազմութեանը եւ ընդհանուր կազմութեանը տեսակէտով որ շատ լաւ ըլլալ կ'երեւայ։

ԹՈՔԻՕ.— Ճապոնական ամէն լրագիրները կը պահանջեն արտաքին գործոց նախարարութենէն որ անմիջապէս յարձակողական եւ պաշտպանողական դաշնադրութիւն մը կնքուի Անգլիոյ հետ, վասն զի նպաստաւոր է ո՛չ միայն երկու ազգերուն այլ ամբողջ աշխարհի։ Ճապոնական լրագիրները կ'ըսեն թէ այդ բանը կարելի է, նոյն իսկ եթէ Անգլիոյ մէջ նախարարական փոփոխութիւն մը կատարուի. նաեւ Պ. Չէմպըրլէնի ճառէն այդ ծրագրին իրագործման համար հաւանականութիւններ կը հանեն։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան Հեռագիրներուն մէջ)։

ՎԻԷՆՆԱ.—Պաշտօնապէս կը հերքուի գերմանական լրագրութիւններու կողմէ ծանուցուած այն լուրը թէ Իտալիոյ Թագաւորը եւ Վիլհէլմ Կայսրը մօտերս պիտի տեսակցին։

ՋԷԹԻՆԷ.—Կրուիչ զօրավարը Սերպիոյ Թագաւորին ինքնագիր մէկ նամակը մատոյց Սեւ Լեռան իշխանին։ Ընդունելութեան պահուն արտասանուած ճառերով երկու կողմէն շեշտուեցան երկու երկիրներու բարեկամական յարաբերութիւնները։

ՓԱՐԻԶ.— Կը հաստատուի թէ ստոյգ է որ վերջերս Պ. Տէլքասէ առիթը ունեցեր է տեսակցելու Փարիզի գերման դեսպան Ռատոլինի հետ՝ Մարոքի խնդրոյն վրայ։ Կ'ըսուի թէ տեսակցութիւնը Պէրլինի մէջ պիտի շարունակուի ֆրանսական դեսպանին եւ Գերմանիոյ նախարարապետին միջեւ։

ՖՈՐ-ՏԸ-ՖՐԱՆՍ.— Քանի մը օրէ ի վեր թանձր մուխ մը կը բարձրանայ Փըլէ լեռնէն, որուն խառնարանէն մեծաքանակ լաւա կը ժայթքէ։

ՓԱՐԻԶ.— Անգլիոյ նաւատորմիղին Պրէսթ այցելելուն լուրը պաշտօնական է։ Պրէսթի Թաղապետութիւնը, արտակարգ նիստ մը գումարելով, անհրաժեշտ վարկ մը քուէարկած է՝ յուլիսի երկրորդ կէսին մէջ ընդունելու այդ նաւատորմիղը։

ՖԻՈՐԷՆԶԱ.—Սաքսոնիոյ նախորդ իշխանուհին մերժեց Սաքսոնիոյ Թագաւորին կողմէ իրեն յատկացուած 60,000 մարքի թոշակը պայմանով որ աղջիկը՝ Մոնիքա իշխանուհին յանձնէ։

ՀՌՈՄ.— Վիրաբուժները կարեցին Յիսուսեաններու մեծաւոր հայր Մարթէնի ձախ թեւը։ Գործողութիւնը, որուն հինգ բժիշկներ մասնակցեցան, լաւ յաջողեցաւ։ Կը յուսացուի թէ հիւանդը ազատուած է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 4 Ապրիլ

Օսմ. Թոնսոլիտէ Միաց.	Օ.Ո.	96	26
Ամէնէն բարձր գին	»	96	31
Ամէնէն վար գին	»	96	26
Րումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	135	—
Ամէնէն բարձր գին	»	135	75
Ամէնէն վար գին	»	135	—

ԲԱՑՈՒՄ 5 Ապրիլ

Օսմ. Թոնսոլիտէ Միացն	Բ.Կ.	96	28
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	135	—
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		16	35
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական Պանքա		436	—
Տէրքօս		250	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7	60
» ժուիսանս		2	75
» պարտաթուղթ		488	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		517	—
Թրանսվալ		104	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		326	—
» » « Բ		278	—
Լավրիոն		44	50
Անատոլըի երկթ. բաժնեթուղթ		13	20
» » պարտաթուղթ.		524	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	05
Փարիզ » »	Ֆր.	22	85
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոլոս չէք	մարք	18	61
Վիէննա չէք	ֆլոր.	21	81

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	23
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	10
Բրիմեց	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	«	—	—
Րուպլի Թղթադրամ	Օ.Ո.	8	59

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862
Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ՊԵՐԱ 396
ՆԱՆԻ ԳԱՐԵՋԱՐԱՆԻ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ձիլլա Ֆոտոգրաֆին դէմը)

Նորը, համեմատական եւ ամերիկեան արհեստական ատամներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականին, գեղեցիկ ձեւաւորութիւն, բոլոր տարիքի, ծամելու դիւրութիւն, եւ այլոց առաւելութիւններ կը ներկայացնեն։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ձեւերու միջոցաւ առանց ցաւի ատամ հանութիւն։ 42

Զննութիւնը կիւրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) ընդունին։

ԱՄԷՐ ԲԻՔՈՆ
Société Producteur de France, Péra
Ֆրանսական արտադրութեանց Ընկերութիւն
Բերա
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ
ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ԶԱՆԱԶԱՆ
ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

AMER PICON
PHILIPPEVILLE
G. PICON
AMER PICON

ԱՄԷՐ ԲԻՔՈՆԸ, ամէն էն շատ քինքինա պարունակող սա կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է Ալժերիական հողի յատուկ տունկերով։ Իր կազդուրիչ եւ հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը։ Առտուն անօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած [illegible] բարերար ազդեցութիւն մը կ'ունենայ։ Այդ ըմպելիին շնորհիւ՝ մարդուս սպառած ուժերը կը վերանորոգուին եւ տենդէ զերծ կը մնայ։

Ծանօթ. — Անխիղճ մարդիկ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալնուն, Ամէր Բիքոն սպառող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կու տանք առաջնակարգ տուներու միայն դիմել, որպէս զի կեղծերը չառնեն. պէտք է պահանջեն որ շիշերը Իւնիօն տէ Ֆապրիքանի դրոշմը կրեն։

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ Պ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Պ. Պ.	
Բ. Պանամի	Ղալաթիա
Ա. Ռէչչիե	»
Էքօնոմիք Գոօբէռաթիվ	Ղալ. եւ Բէրա
Ռօզարիօ Սիւսոնէ	»
Բարատօրուլլօ եւ Մէլէ-Թիտանէս	»
Ժ. Սթավրօբուլօ	»
Քօթթաքի եղբարք	»
Վէնսան Գասաբեան (դէպաւձ.)	Կ. Պոլիս
Մէնտէս Բէազիմ	» »
Տ. Մէճիքի որդի եւ Ընկ.	» »
Մ. Մէճիքի	» »
Թ. Լինօ	» »
Գ. Սեֆէրեան	» »
Ժ. Վօնթիզիանօս եւ Ընկ.	» »
Էմիլ Լանհըրատ	Բէրա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ.ք եւ Ընկ.	»
Թ. Սուրէնեան	Բէրա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա
Գոն Մորչէ	Բէրա
եւն. եւն. եւն.	34 40—50

PHOENIX ASSURANCE L Co.
"ՖԻՆԻՔՍ"
ESTABLISHED 1782
ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ ամէն հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վնասուց մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ եւ շարժական ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան Նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ։ Ցարդ վճարած է աւելի քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ եւ գաւառաց՝ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիքթօրիա խան, Պանք Օթօմանի եօլ, Ղալաթիա։

Փոխ գործակալք ի Պոլիս

ՌՈՒԲ. ԱՐԻԿԵԱՆ	ՃԻՎԱՆ ԹԷՔԷԼԵԱՆ
Էմին պէյ խան	Ֆինճանճըլար խան
45	Զէնիլ րիւզգեար
21—50	Ա. ԷՆՖԻԱՃԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Եօրկի վէլէտի Գօսթանթինին Իդարէի միլլիէի Թէպաասընտան Անթօնիօ Լօֆօ զիմմէթինտէ պուլունան մահքէմէ իլամը մուճիպինճէ պիր օլան ալաճաղընըն թէհսիլի իչին մահճուզ պուլունան Պէյ Օղլունտա Թօմթօմ մահալլէսինտէ Համամ զօգաղընտա թէվսիի փուլունան պիր պապ խանէնին նըսֆ հիսսէսի մէզատա վազ օլունուպ 400 ղըրուշ պէտէլլէ թալիպի ուհտէսինտէ պուլունմաղլա 17 նիսան 1321 թարիխինտէ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան թալիպ օլանլարըն 15 կիւն զարֆընտա Պէյօղլու Իճրա Մէմուրլուղունա միւրաճաաթլարը իլան օլունուր։

Ֆի 2 Նիսան 321

ԻԼԱՆ

(Փօսթա վէ Թէլկրաֆ Նեզարէթի)

Փօսթա իլէ կէօնտէրիլէն օլուպ սահիպլէրինին մէճհուլիյէթինտէն տօլայը վէրիլէմէյէն վէ կէրի տէ իատէ օլունամայան մէքթուպլար իլէ պաքլալարըն մուահհարան ֆաքթիյէսի իչին փուլունան Պէյ Օղլու փօսթախանէսինտէ պէշ սէնէ մուտտէթլէ սաքլանմըշ օլան պու մատտէլէր պէյի օլունաճաղընտան պու պապտա պիր կիւնա իտտիասը պուլունանլարըն Պէյ Օղլու Փօսթա մէրքէզինտէ մէմուրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լիւզումու իլան օլունուր։

Ֆի 2 Նիսան 321

* *

321 սէնէսի ամպար վէ ֆապրիքա միւրէթթէպաթընտան օլան 82 գալէմ էշեա մէվճուտ միւնաղասա վազ օլունմուշ օլմաղլա թալիպ օլանլարըն օլպապտաքի շէրայիթի կէօրմէք վէ թաֆսիլաթ ալմագ իւզրէ էվվէլ էմրտէ 100ատ 10 հիսսէսի իլէ թէմինաթ նագտիյէ վէ գաթի Տէֆթէրտարլըղ թէնզիլաթ օմուր իլէ մուզայէտէ ֆաքթօրօսունտա միւրաճաաթլարը վէ Թէլկրաֆ Նէզարէթի մէճլիսի խարիճիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 4 Նիսան 321

ԴԺՈՒԱՐՍՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ
ՍՏԱՄՈՔՍԱՅԻ
Վայրկենապէս կը բուժուին
ՇԱՆՏՐՈՆԻ "ԿՈՒԹ ՏԸ ԲՈԼՈՆԻ„ՈՎ

Ազդեցիկ բղդեմ
ՍՐՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ՔՈԼԵՐԻՆԻ ԵՒ ԹՈՒ. ՆՉՔԻ
Բարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, եւ բոլոր դեղարանները

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻ

ՊՈՒՇԸ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.
ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ
Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Բորթուկալի արքունիքներուն

1821ին հիմնուած տուն՝
Մարէօյլ-Սիւր-էյն (Մարն) մէջ

Սոյն Շամբանի գինին պատրաստուած է Շամբանի գաւառին մէջ եւ զտկան եղող Կաւտա այգեստաններէն առաջ բերած խաղողներէն: Այդ այգեստաններէն արտադրութիւնները ընտիր են իրենց տեսակին մէջ. Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ կարգուած է Իթալօ Կ. Բոսթա, Ղալաթիա, Թիճարէթ խան, թիւ 38 կրկին: 4—50

Cie RUSSE
Navigation a Vapeur et ae Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Ապրիլ
Գշ. 5|18 Իզմիր, Պիրէօս, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին: Հաղորդակցութիւն Բոր-Սայիտ եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւին հետ:
Գշ. 5|18 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Քերասոնտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին:
Դշ. 6|19 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին:
Եշ. 7|20 Օտեսա ժամը 10ին: Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Խերսոն, Օտեսա-Նիքոլայեւ գիծերու շոգենաւերուն հետ:
Եշ. 7|20 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա. երեկուան ժամը 4ին:
Ուր. 8|21 Տարտանէլ, Միթիլին, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. երեկուան ժամը 4ին:
Շբ. 9|22 Օտեսա. երեկուան ժամը 4ին:
13—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]
Ապրիլ 18ին Սիռֆասի, Մարսիլիայէն:
» 25ին Իմէրէթի, Անտա. եղերքէն:

[illegible]
Ապրիլ 19ին Սիռֆասի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք:
» 25ին Իմէրէթի, ուղ. Մարսիլիա:
» 25ին Պռաւպան Անվէրս:

Ա. կարգ Բաթումի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բաթումի » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ:
15 18 50 Ի. ՌԸՊՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNAR
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Օրէ ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	559
Սաքսոնիա	18900	[illegible]	4741
Լուքանիա	12950	[illegible]	3229
Քամփանիա	12950	Բոթնիա	2945
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	2936
Ումբրիա	8128	Սիբերիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2552
Սէրվիա	7392	Ալէպպօ	318
Աուրանիա	7369	[illegible]	16

Դիմել առ ՃՈԼԻ Ե. ՍԻԿԸՐ
5—50 Joly e' Seagor
Մէյմանէթճի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա Քարա Մուսթաֆա փաշա: 14

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր:

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէզ	3300	Թիպա	2500
Ամասիս	3000	Նէքթիս	240
Թէպէս	3001	Օսարիս	2250
[illegible]	3000	Բէրա	[illegible]250
Ծարո	3010	Ֆինիքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասքնի	1500
Մեմֆիս	2500	Իսիս	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ ԵՒ ԸՆԿ.
20 13—50 13 Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

ԼԱ ԲՕԲԻՒԼԷՐ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, ՓԱՐԻԶ,
Ավընիւ Օբէռա-Գօմիք, թիւ 30-32

ԼԱ ԲՕԲԻՒԼԷՐ կը գործէ թոյլտուութեամբ ֆրանսական եւ անգլիական կառավարութեանց եւ անոնց քոնթրոլին տակ: Ընկերութիւնը կը կատարէ սովորական ապահովագրութիւններ, բօյիս-ֆուքոններով. ժողովրդական ապահովագրութիւններ՝ առանց բժշկական քննութեան մինչեւ 3000 ֆրանք՝ ամսական վճարումներով. նաեւ պարտաւորիչ ապահովագրութիւններ հրդեհին դէմ:

Ընկերութեան դրամատուներն են Պանք տը Ֆրանս, Քոնթուար տ'էսքոնթ տը Բարի. Քրէտի Լիոնէ, Լոնտոն էնտ Քընթրի Պանքինկ եւ Ընկ.՝ Լոնտոն, Պ. Լ. Զարիֆի Կ. Պոլիս:

Ընդհանուր Տնօրէնութիւն Թուրքիոյ համար՝ Լօրանտօ խան, Ղալաթիա

Ընդհանուր Տնօրէն
Զ. ՖԻԹԻԼԻՍ

5—78

ՌՈՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի եւ շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելուն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով:

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	142,585,000 »
Ապահովագրեալներու վճարուած գումար	314,768,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	56,585,800 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա:
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 11 34—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Գօզօ	1111	Մալմօ	724	Րոզարիօ	136
Ալէքթօ	3607	Գոնկօ	1906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարտէլլօ	3709	Տէր ո	1735
Արիոսթօ	2277	Քիթօ	431	Հիտալկօ	1581	[illegible]	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սորէնօ	1203
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Պրավօ	1076	Տրաւօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	514	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	Թոքիօ	3327
Պըֆֆալօ	4481	Էպլօ	2464	Իտահօ	5040	Օթթօ	4100	Թոլէտօ	1470
Չէյլօ	1371	Էլտորատօ	1820	Ճիւլինօ	1080	Օնտարիօ	4036	Թոլբիռօ	487
Գալիպսօ	1337	Էրաթօ	1841	Ֆլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քէլրինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դագօ	1094	Ֆինլանտօ	1828	Քօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վոլօ	1289
Զրքաս	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալտօ	2229	Վոլթուռն.	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանթօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէթօ	1350
Քլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գոլորատօ	4225	Գիթանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Րոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է:
Թայչօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն:
Սիբբօ շոգենաւը, նաւապետ Սթէրլի:

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին:
Քլառօ շոգենաւը, նաւապետ Պէլարինկ, ամսոյս 12ին:
Ալէքթօ շոգենաւը, նաւապետ Հիք, ամսոյս 19ին:
Ալէպպօ շոգենաւը, նաւապետ Բէյլուրս, ամսոյս 30ին:

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 23—50

ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Կայսերական հրամանով արտօնեալ սիկառի թուղթի վաճառման անունով Ընկերութիւնը կը ծախէ սիկառի թուղթեր ամէն մէկ տետրի վրայ նշանակուած թրքական վիճակահանութեան (Արեւելեան Երկաթուղւոյ) թիւեր. այս թիւերն ունեցողները իրաւունք ունին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան մասնակցելու որ երկու ամիսը անգամ մը տեղի պիտի ունենայ եւ պիտի շահին հետեւեալ կերպով.

1 վիճակ պիտի շահի Ա թիւ շահողը 1 անձ դահեկան 10000
1 » » » Բ » » 1 » » 1000
2 » » » Գ » » 2 » » 500-ական
6 » » » Դ » » 6 » » 300 »
12 » » » Ե » » 12 » » 100 »
28 » » » Զ » » 28 » » 50 »
850 » » » Է » » 850 » » 10 »

900 թիւեր պիտի շահին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան:

Ուշադրութիւն. սիկառի թուղթի տետրեր ունին թիւ մը եւ թուական որ վիճակահանութեան կրնալ մասնակցելու համար:

Մեր սիկառի թուղթը Վիեննայի կայսերական դպրոցը անալիզ ըրած եւ հաստատուած է ամենաազնիւ տեսակէ եւ առողջութեան օգտակար ըլլալը:

Ուրեմն գնեցէք մեր թուղթը որ 10 փարա է եւ իւրաքանչիւր տետրը 100 երես միեւնոյն ժամանակ պիտի շահիք ոսկի դահեկան 10,000:

Անմիջապէս կը վճարուին ամէն վիճակահանութեան վերջ երբ շահողը սիկառի թուղթի տետրի շահող թիւով ներկայանայ Սալօնիք՝ Սալօնիքի պանքան: Կ. Պոլիս, Սալօնիքի պանքան: Իզմիր. Աթէնասուլու եղբարց Ընկերութեան ընդհանուր գործակատարներուն եւ ուրիշ տեղեր Ընկերութեան բոլոր գործակատարներուն: 21—104

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանողաց.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիրճինիան	10500	[illegible]	3500
Արմէնեան	10500	[illegible]	3500
Ֆլորիտեան	10500	[illegible]	3000
Լանքաշիրեան	9000	[illegible]	3500
Ֆիլատելֆիա	9000	[illegible]	3500
Կոլոմպեան	8000	[illegible]	2500
Ժօրժեան	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	250
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	Մինծօ	900
Վալէնսեան	3700	Օբօրթօ	800
Ֆլորէնթեան	3700	Լիսպոն	87
[illegible]	3500		

Ապրանքի ուղերքին կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ շոգենաւէն մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՑԸՆԴԸՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
13 24—50 [illegible]

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՍՐՈՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրիկ.
ժ. վ.		ժ. վ.
10 25	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քըզըք »	12 45
12 5	» Սապունճը Բունար »	12 3
12 59	» Ալայունտ »	11 7
1 41	» Ջէքիւրլէր »	10 23
2 41	» Տէօյէր »	9 35
3 10	» Իհսանիյէ »	8 50
3 34	» Համամ »	8 23
3 44	» Կազլըկէօլ Համամ »	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11	» Գէյլիք Չօպանլար »	6 50
6 6	» Ջայ »	6 3
6 51	» Իսհագլը »	5 10
7 15	» Եասսըւան »	4 45
7 46	» Աք Շէհիր »	4 23
8 18	» Ազարի քէօյ »	3 43
9 —	» Ջովալըչըք քէօյ »	3 5
9 38	» Իլկըն »	2 33
10 25	» Գատըն-Խանը »	1 39
11 20	» Սէրայ-Իննի »	12 57
11 52	» Մէյտան »	12 17
12 52	» Բունար-Պաշը »	11 12
1 30	ժմ. Գոնիա մկն.	10 30
երեկ.		առտ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ.
ժ. վ.		ժ. վ.
12 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	10 —
12 44	» Աք Բունար »	9 18
1 24	» Ալփու Քէօյ »	8 46
2 4	» Պէյլիք Ախուր »	7 58
3 9	» Սարիքէօյ »	7 1
3 58	» Պիչէր »	6 4
4 35	» Սասըլէր »	5 27
5 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	5 —
6 3	» Բոլաթլը »	4 16
7 21	» Մալը Քէօյ »	2 49
8 15	» Սինճան Քէօյ »	1 47
9 —	ժմ. Էնկիւրիւ մկն.	1 —
երեկ.		առտ.

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՒԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրիկ.
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
1 5	11 15	մկն. Ալայունտ ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմ. Քիւթահիա մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 425 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. խառն Իրիկուն	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 426 խառն Իրիկուն	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. խառն Առտու
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
5 36		մկն. Համիտիէ ժմ.	7 25	
5 54		ժմ. Ատա-Բազար մկն.	7 7	

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Մարտ. 1 |Ն. Տ.| չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 2 ճամբ. Առտ.	Թ. 34 խառն Առտ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ.	Թ. 10 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 36 խառն Իրիկ.	Թ. 12 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 14 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 16 ճամբ. Իրիկ.	Թ. ճամբ. Առտ.	Թ. ճամբ. Առտ.
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քարաքէօյ (Կամուրջ) մկն.	2 10	12 27	2 28	3 35	5 36	7 18	8 40	10 30	11 27	12 33		
Հայտար Փաշա ժմ.	2 30	12 [illegible]	2 48	3 55	5 56	7 38	9 —	10 50	11 47	12 53		
Հայտար Փաշա մկն.	12 40	1 12	2 55	4	6 1	7 4	9 12	10 55	11 52	1 —		
Քըզըլ Թօբրագ »	12 48	—	3 3	4 8	6 9	7 51	9 21	11 3	[illegible]	1 8		
Ֆէնէր Եօլու »	12 52	1 [illegible]	3 6	4 11	6 12	7 54	9 25	11 6	12 3	1 1		
Կէօզ Թէփէ »	2 56	— —	3 10	4 15	6 16	7 58	9 30	11 10	12 7	1 15		
Էրէնքէօյ »	1 1	1 34	3 14	4 19	6 20	8 2	9 35	11 14	12 12	1 19		
Պօսթանճը »	1 9	1 42	3 21	4 25	6 26	8 8	9 43	11 21	12 18	1 25		
Մալթէփէ »	1 18	1 54	3 29	4 32	6 34	8 16	9 54	11 9	1 27	1 33		
Քարթալ »	1 28	2 8	3 39	4 43	6 44	8 27	10 8	11 39	12 3	1 43		
Բէնտիք ժմ.	1 35	2 18	3 46	4 59	6 51	8 31	10 18	11 46	12 44	1 50		
Բէնտիք մկն.		2 28					10 33					
Թուզլա »	Այս կառախումբը 1905 ապրիլ 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	2 50					10 54					
Կէյպզէ »		3 11					11 14					
Տիլ Իսքէլէսի »		3 33					11 36					
Թավշանճըլ »		3 43					11 46					
Հէրէքէ »		4 3					12 3					
Եարըմճա »		4 23					12 26					
Թիւթիւն Չիֆթլիք »		4 36					12 39					
Տէրինճէ »		4 48					12 50					
Իզմիտ ժմ.		5 1					1 4					
Իզմիտ մկն.		5 2										
Պէօյիւք Տէրպէնտ »		6 4										
Սափանճա »		6 31										
Համիտիէ »		7 —										
Կէյվէ »		7 48										
Աք Հիսար »		8 11										
Մէքէճէ »		8 [illegible]										
Լէֆքէ »		9 9										
Վէզիր Խան »		9 46										
Պիլէճիք ժմ.		10 27										
Պիլէճիք մկն.		10 42										
Քարաքէօյ »		11 54										
Պօզէիւք »		12 37										
Ին Էօնիւ »		1 25										
Չուքուր Հիսար »		1 56										
Էսկի Շէհիր ժմ.		2 36										
		Իրիկ.										

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 ճամբ. Առտ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ.	Թ. 7 ճամբ. Առտ.	Թ. 31 խառն Առտ.	Թ. 9 ճամբ. Առտ.	Թ. 11 ճամբ. Առտ.	Թ. 13 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 15 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 17 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 33 խառն Առտ.	Թ. 19 ճամբ. Իրիկ.
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի Շէհիր մկն.	Այս կառախումբը 1905 ապրիլ 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	Այս կառախումբը 1905 մարտ 14էն մինչեւ մարտ 31 կ'երթեւեկէ	Այս կառախումբը 1905 մարտ 1էն մինչեւ մարտ 13 եւ ապրիլ 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ								11 —	
Չուքուր Հիսար »											11 39	
Ին Էօնիւ »											12 13	
Պօզէիւք »											12 47	
Քարաքէօյ »											1 21	
Պիլէճիք ժմ.											2 11	
Պիլէճիք կն.											2 26	
Վէզիր Խան											3 3	
Լէֆքէ »											3 42	
Մէքէճէ »											4 20	
Աք Հիսար »											4 47	
Կէյվէ »											5 13	
Համիտիէ »											6 14	
Սափանճա »											6 32	
Պէօյիւք Տէրպէնտ »											6 57	
Իզմիտ ժմ.											7 30	
Իզմիտ մկն.					11 40						7 55	
Տէրինճէ »					11 58						8 10	
Թիւթիւն Չիֆթլիք »					12 9						8 21	
Եարըմճա »					12 21						8 32	
Հէրէքէ »					12 50						8 57	
Թավշանճըլ »					1 1						9 8	
Տիլ Իսքէլէսի »					1 15						9 19	
Կէյպզէ »					1 46						9 48	
Թուզլա »					2 7						10 10	
Բէնտիք ժմ.					2 27						10 32	
Բէնտիք մկն.	12 11	12 43	1 —	1 58	2 42		5 10	6 52	8 19	10 —	10 42	12 6
Քարթալ »	12 19	12 51	1 8	2 7	2 54		5 18	7 —	8 28	10 9	10 53	12 14
Մալթէփէ »	12 29	1 1	1 19	2 17	3 9		5 28	7 10	8 38	10 19	11 7	12 25
Պօսթանճըք »	12 37	1 9	1 27	2 25	3 22		5 36	7 18	8 46	10 27	11 20	12 33
Էրէնքէօյ »	12 44	1 16	1 35	2 32	3 35	4 37	5 42	7 24	8 52	10 33	11 30	12 40
Կէօզթէփէ »	12 48	1 20	1 39	2 36	3 39	4 41	5 46	7 28	8 56	10 37	— —	12 44
Ֆէնէր Եօլու »	12 52	1 25	1 43	2 40	3 45	4 45	5 50	7 32	9 —	10 41	11 40	12 48
Քըզըլ Թօփրագ »	12 55	1 28	1 46	2 43	3 49	4 48	5 53	7 35	9 3	10 44	— —	12 51
Հայտար Փաշա ժմ.	1 2	1 35	1 53	2 50	3 57	4 55	6 —	7 42	9 10	10 51	11 50	12 58
Հայտար Փաշա մկն.	1 7	1 40	1 58	2 55	4 7	5 —	6 5	7 47	9 15	10 56	12 15	1 3
Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	1 27	2 —	2 18	3 15	4 27	5 20	6 25	8 7	9 35	11 16	12 35	1 23
											Իրիկ.	